
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

WIDENER LIBRARY

HX HAE9 E

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԵՐԻՑ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ

ԹԱՀՐԻՐԻ Ի ԻԶՐԵ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՌԻՆԱՆԻՏԵՆ ՊԻԹ ԹԷՐԱՔԵՄԷ

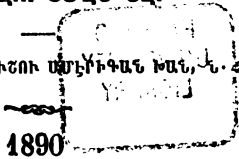
معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۱ شعبان ۳۰۷ و ۱۰ مارت
 ۳۰۶ تاریخلی و ۳۶ نومرولی رخصتنامه سیله نشر اولمشدر
 مصارفی آمریقان بیبل شرکتی طرفندن تسویه اولندرق طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՍԸՆՏԱ

ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՖԻՆԱՆՃԸԼԱՐ ԵՑԳՈՒՇՈՒ ՄՄԷՐԻԳԱՆ ԽԱՆ, Վ. 25

100

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 Իսկ Ուլլահ Յիսուս Քրիստոսըն ինճիլինին իպթի-
- 2 տասը տըր: Փէյղամպէրէրտէ՝ իշթէ պէն եօլընը
էօնիւնճէ հազըրլայաճագ օլան բեսուլըմը սէնին
- 3 էօնիւնտէն իրոալ էտէճէյիմ. վէ՝ Բապպըն եօլընը
հազըրլայընըզ, Թարիգլէրինի տօղրուլտընըզ՝ տէյէ-
րէք պէրրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէյիւ
- 4 Թասրիր օլունտըղը իւզրէ, Յովհաննէս պէրրիյէտէ
վաֆթիզ էտիպ՝ կիւնասլարըն 'աֆվը իշիւն Թէվպէ
- 5 վաֆթիզինի իլան էտէր իտի: վէ պիւթիւն Եէ-
հուտիյէ տիյարը վէ Երուսաղէմ՝ էհալիսի չըգըպ՝
անըն եանընա կիթտիլէր, վէ ճիւմլէսի կիւնասլա-
րընը իգրարլէ՝ իբտան ըրմաղընտա, սնըն էլիլլէ
- 6 վաֆթիզ օլունուրլար իտի: վէ Յովհաննէս տէվէ
Թիւյիւ կիյմիշ, վէ պէլինէ գայըշ գուշանմըշ օլուպ՝
- 7 չէքիրկէլէր վէ եապան պալը եէր իտի: վէ վա՛զ
էտէրէք՝ Պէնտէն սօկրա տահա գուտրէթլիսի կէ-
լիյօր քի՝ պէն էյիլիպ՝ անըն պյագ գապլարընըն
- 8 Թաամասընը չէօզմէյէ լայըզ տէյիլ իմ: Պէն սիզի
սու իլէ վաֆթիզ էթտիմ, ամմա օ սիզի Բուհ իւլ
Գուտսլէ վաֆթիզ էտէճէք տիր՝ տէր իտի:
- 9 վէ օլ կիւնլէրտէ, Յիսուս Գալիլէատա վազը՝

- Նազարէթտէն կելիպ՝ Իրտանտա Յովհաննէսին է-
- 10 լիլէ վաճթիզ օլուճտու : Վէ ոուտան չըգաղը
անտէ կէօքլէր շագգ օլուպ՝ Բուճըն կէջէրճին կիպի
- 11 քէնտի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիլինի կէօրտիւ : Վէ՛
Բագի օլաղըմ՝ սէվկիւլիւ Օղըմ՝ սէն սին՝ տէյիւ
սէմսվաթտան պիր սէտա կէլտի :
- 12 Վէ տեր՝ագապ Բուճ անը պերրիյէյէ սէվգ էթ-
- 13 տի : Վէ Շէյթան թարաֆընտան թէճրիպէ օլու-
նարագ, գըրգ կիւն օրատա պերրիյէտէ գալտը,
վէ վաճըի հայվանլար իլէ պերապեր պուլուճուպ՝
մէլէքլէր անա իըտմէթ էտեր իտի :
- 14 Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիլաթքտէն սօկրա, Յի-
- 15 սուս Գալիլէպա կելիպ, Վագըթ թէմամ՝ օլտու,
վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւ եագլաշմըշ տըր . թէվպէ
էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիզ՝ տէյերէք մէ-
լէքիւթ Ուլլահըն պէշարէթինի վա՛զ էտեր իտի :
- 16 Վէ Գալիլէա տէնիզի քէնարընտա կէզէր իքէն,
Աիմն իլէ գարնտաշը Անդրէասը, տէնիզէ աղ աթ-
տըզլարը վագըթտա կէօրտիւ . զիրա պաղգ ազ-
- 17 ճըսը իտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ՛ Արաըմճա կէլի-
նիզ, վէ սիզի ինտան ազճըսը էտէյիմ՝ տէտի :
- 18 Անլէր տաիի տեր՝ագապ աղլարընը պրազըպ՝ անըն
- 19 արտընճա կիթտիլէր : Վէ օրտտան պիր աղ իլէրի
կիտիպ՝ Ջերեդէոս օղու Յակոբոս իլէ գարնտաշը
Յովհաննէսի կէօրտիւ . պուճլար տաիի գայըգտա
- 20 աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ իտիլէր : Վէ տեր հալ
անլէրի շաղըրտը . անլէր տաիի փէտերլէրի Ջերե-
դէոսը իշճիլէր իլէ պերապեր գայըգտա պրագըպ՝
անըն արտընճա կիթտիլէր :
- 21 Վէ կափառնայուճմա կիրտիլէր . քէնտիսի տաիի

- 22 ատէր՝ ազատ պէտք կ'իւնիւ. սինազողա կ'իտիպ թա՛-
 լիմ՝ էտէր իտի: Անլէր տախի թա՛լիմի՛նէ հայրան
 օլտըլար. զիրա անլէրէ՛ ՚իւլէմա կ'իպի տէյիւ, ան-
 ճագ. հիւքիւմէթ սահիպի կ'իպի թա՛լիմ՝ էտէր իտի:
- 23 Վէ սինազողլարընտա նափաք բուհլու պիր տտէմ՝
- 24 պուլուհուպ, պու տախի պաղբարադ, Պրագ՝ սե-
 նին պիզիմ՝ էլէ նէ՞ իշիկ վար, էյ Նազարէթի Յի-
 սուս, պիզի հէլա՞ք էթմէք իշիւն մի կէլտին. սե-
 նին քի՛մ իտիյիկի պիլիբիմ՝, սէն Ալլահըն Մու-
- 25 գատաէսի սին՝ տէտի: Վէ Յիսուս անը աղարլա-
- 26 յըպ՝ Աիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ տէտի: Իմտի
 օլ նափաք բուհ անը սարսըպ էիւքոէք սէսլէ պա-
- 27 զբարադ՝ անտէն չըգտը: Վէ Ճիւմլէսի հայրան
 օլտըլար, շէսլէ քի պիրի պիրինէ սու՛ալ էտիպ՝
 Պու նէ՞ տիր, պու եէնի թա՛լիմ՝ նէ՞ օլա. չիւքի
 նափաք բուհլարա պիլէ հիւքիւմէթլէ էմր էտէր,
- 28 վէ անա իթա՛աթ էտիյօրլար՝ տերլէր իտի: Վէ
 անըն շէօհրէթի տէր հալ Գալիլէանըն պիւթիւն
 էթրտֆընա շայը՝ օլասու:
- 29 Վէ անլէր սինազողտան չըգտըզլարը կ'իպի. Յա-
 կորաս վէ Յովհաննէս իլէ պերապէր, Սիմոն վէ
- 30 Անդրէասըն իանէսինէ կ'իթտիլէր: Վէ Սիմոնըն
 գայն վայիտէսի հիւմմայա թութուլմըլ եաթըյօր
 իտի, վէ տէր հալ մէրգումէնին հալինի անա իֆա-
- 31 տէ էթտիլէր: Օ տախի եանընա վարըպ՝ անը էլին-
 տէն թութարադ, գալտըրտը. վէ օլ սա՛աթ հիւմ-
 մասը տէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ իբտմէթ էթտի:
- 32 Պէ ազշամ՝ օլուպ՝ կ'իւնէշ պաթարգատ, Ճիւմ-
 լէ՛ իլէթլիլէր իլէ մէճնուշլարը անա կէթիրտիլէր:
- 33 Վէ պիւթիւն շէհր եհալիտի գափուշըն էօնիւտէ

- 34 ճէմ՝ օլմուշ իտի : վէ տիւրլիւ տիւրլիւ մարազ-
լարա միւլթէլա օլմուշ չօգ 'իլլէթլի քիմնէլէրէ
շիֆա վէրիպ՝ չօգ ճիմնէլէր տաիի չըգարաը . վէ
ճիմնէլէրի սեջլէթմէզ իտի , զիրա անը թանըյօր-
լար իտի :
- 35 վէ սապտհլայըն փէք էրքէն գալգարադ , չըգըպ
պիր եապան մահալէ կիթտի , վէ օրատա տու՛ա
- 36 էթտի : վէ Սիմն վէ անըն իլէ պերապէր պուլու-
- 37 նանլար արտընճա կիտիպ , Անը պուլաըզլարընաա ,
- 38 անա՝ Հէր քէս սէնի արայօր՝ տէտիլէր : Օ տաիի
անլէրէ՝ Եագըն օլան գասապալարա կիտէլիմ՝ քի՝
օրատա տաիի վա՛զ էտէլիմ՝ , զիրա պէն պուհուհ
- 39 իչիւն չըգարա՞մ տէտի : վէ պիւթիւն Գալիլէատա
սինաղօզլարընաա վա՛զ էտէր վէ ճիմնէլէրի չըգարըր
իտի :
- 40 վէ եանընա պիր ճիւզամլը կէլիպ կալվարարադ
վէ տիզ չէօքէրէք , անա՝ Էյէր իսթէրսէն , պէնի
- 41 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Յիսուս տա-
իի շէֆգաթ էթմէլլէ , էլինի սլզատըպ անա սօ-
գուհասու , վէ անա՝ իսթէրիմ՝ , թահիր օլ՝ տէտի :
- 42 վէ պէջլէ պուլյուրաըզընաա , հէման ճիւզամ՝ 'իլ-
- 43 լէթի անտէն տէֆ՝ օլարապ՝ թահիր օլտու : վէ
անա էքիտէն թէնպիհ պիրլէ՝ ֆիլ հալ անը արշա-
- 44 րը չըգարըպ՝ անա , Սագըն քիմնէյէ պիր շէյ սեջ-
լէմէյէսին . լաքին կիտիպ քէնաիլի քէահինէ կէօ-
թէր . վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ թաթ-
հիրիկ իչիւն , Մոլտէսին պուլյուրաըզը շէյլէրի թագ-
- 45 տիմ էլլէ՝ տէտի : Ամմա օ չըգարըր կիպի , պու-
շէյի զիյատէսիլլէ պէյան վէ ի՛լան էթմէյէ պաշ-
լաաը , շէջլէ քի Յիսուս արթըզ պիր շէհրէ 'ալէ-

նէն կիրեմէյիպ՝ անճադ խարիճտէ եապան մահալ-
լէրտէ գալլը իտի, վէ հէր թարաֆտան անա կէ-
լիւլէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սօկրա Յիսուս թէքրար
- 2 կափառնայլումմա կիրտի. Վէ պիր խանէտէ օլտըղը
իշիտիլմէքլէ, տէր հալ գափոււնն էթրաֆընա սըղ-
մազ տերեճէտէ չօգ քիմնէլէր ճէմ՝ օլտու. վէ ան-
- 3 լէրէ քելամը սեզլէր իտի: Վէ տէօրթ քիշինին
եիւքլէնմիշ օլտըղը պիր քէօթրիւմիւ կէթիրէրէք՝
- 4 եանընա կելտիլէր: Վէ գալլապալըգ սեպէպիլլէ ա-
նա եազլաշամատըզլարընտան, տնըն պսւլունարըղը
մահալին տամընը սէօքիւպ պիր տէլիք աչաքգտան
սօկրա, քէօթրիւմիւն եաթտըղը եաթաղը էնտիր-
- 5 տիլէր: Յիսուս տտիի անլէրին իմանընը կէօրմէք-
լէ, քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ, կիւնահալարըն սանա՝ աֆվ
- 6 օլունտու՝ տէտի: Վէ օրատա՝ իւլէմատան պա՛զը-
- 7 սը օթուրմըշ պուլունմաղլէ, Նի՛ջիւն պու քիմնէ
պէզլէ քիւֆը էտիյօր. եալընըզ Ալլահտան զայրի՛
կիւնահալար՝ աֆվ էթմէյէ քի՛մ՝ գատիր տիր՝ տէ-
յիւ տերունլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր իտի:
- 8 Վէ տէր հալ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրինէ պէզլէ
թէֆէքքիւր էթտիքլէրինի բուհընտա պիլմէքլէ,
անլէրէ տէտի քի՛ Նի՛ջիւն տերունլէրինիզտէ պսւ
- 9 շէլլէրի թէֆէքքիւր էտիյօրսընըզ: Հա՛նկըսը գօ-
լայ տըր, քէօթրիւմէ՝ նիւնահալարըն սանա՝ աֆվ
օլունտու՝ տէմէսի՛ մի, եօգսա՝ Գալգ, եաթաղընը
- 10 գալտըր վէ կէզ՝ տէմէսի մի: Լաքին խան իւլ ին-

- .. սանըն եւր իւզէրինտէ կիւնասլար 'աֆլ եթմէյէ
 գուտրէթի վար իտիյինի պիւտնիզ տէյիւ քեօթ-
 11 ըիւմէ, Սանա տերիմ՝ քի՛ Գալզ, եաթաղընը գալ-
 12 տըր վէ եվիկէ կիթ՝ տէտի: Օ տախի տէր 'ազապ
 գալգտը, վէ եաթաղընը գալտըրըպ ճիւմէտնին
 էօնիւնտէ չըգտը. շէօյլէ քի ճիւմէտի հայրան օ-
 լուպ՝ Ալլահա համտ էտէրէք՝ Ասլա պէօյլէ պիր
 շէյ կէօրմէտիք՝ տէտիլէր:
- 13 Վէ Յիսուս թէքրար տէնիզ քէնարընա չըգըպ
 խալգըն ճիւմէտի ետնընա կէլմէքլէ, տնլէրէ թա՛-
 14 իմ էտէր իտի: Վէ կէչէր իքէն, Հապթա օղլու
 Լէվիյի պիր կէօմրիւք մահապինտէ օթուրուր կէօ-
 ըրիւպ, անա՛ Արտըմճա կէլ՝ տէտի. օ տախի գալ-
 15 գըպ անըն արտընճա կիթտի: Վէ պուճուճ խանէ-
 սինտէ ոօֆրատա օթուրտըղընտա, Յիսուս վէ շա-
 յիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմրիւքճիւլէր վէ
 կիւնասքեարլար տախի ոօֆրայա օթուրտըլար.
- 16 զիրա քէսրէթ իւզրէ արտընճա կիտէրլէր իտի: Վէ
 'իւլէմա իլէ ֆէրիտիլէր անըն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւ-
 նասքեարլար իլէ պէրապէր թա՛ամ էթտիյինի
 կէօրմէքլէ, շայիրտլէրինէ՛ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր
 վէ կիւնասքեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէր՝ տէ-
 17 տիլէր: Վէ Յիսուս պուճուճ իշիթտիքտէ, տնլէրէ՛
 Հէքիմէ սաղ օլանդար տէյիլ, անճազ՝ իլլէթլի օլան-
 լար միւհիթաճ տըր. պէն սալիհլէրի տէյիլ, ամմա
 կիւնասքեարլարը [թէվպէյէ] տա՛վէթ էթմէյէ կէլ-
 տիմ՝ տէտի:
- 18 Վէ Յովհաննէտին վէ ֆէրիտիլէրին շայիրտլէրի օ-
 րուճ թուլթարլար իտի. վէ կէլիպ անա՛ Յովհաննէ-
 տին վէ ֆէրիտիլէրին շայիրտլէրի օրուճ թուլթարը-

- 19 լարը հալտէ, ոեւնին շայիրտէրին նի՞չիւն օրուճ
 Թութմազլար՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ
 տէտի քի՛ Տիւլիւնճիւլէր կիւվէյի եանլարնտա
 պուլունտըգճա, օրուճ Թութա պիլիրլէ՞ր մի . կիւ-
 վէյի քէնտիլէրի իլէ պերապէր պուլունտըգճա, օ-
 20 րուճ Թութամազլար : Լաքին կիւվէյինին անլէր-
 տէն աքնանազը կիւնլէր կելիր, վէ օլ վազըթ,
 21 օլ կիւնլէրտէ օրուճ Թութաճազլար : Պիր քիմնէ
 եէնի չուգա փարչասընը էաքի լիպաս իւզէրինէ եա-
 մա ախքմէզ, եօգոս օլ եէնի եամա էաքիտէն Կ-
 22 ռա գօփարմազլէ, երրթըղը պէտթէր օլուր : Վէ
 պիր քիմնէ եէնի շէրապը էաքի Թուլունլարա գօ-
 մազ, եօգոս եէնի շէրապ Թուլունլարը երրթար,
 վէ շէրապ աէօքիւլիւր, Թուլունլար տախի Թէլէֆ
 օլուր . լաքին եէնի շէրապ եէնի Թուլունլարա գօ-
 նուլմազ կերէք տիր :
- 23 Վէ սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան կէչտիյին-
 տէ, շայիրտէրի եիւրիւր իքէն՝ պաշազլարը գօ-
 24 փարմազա պաշլատըլար : Յէրիտիլէր տախի անա՝
 Պազ սէպթ կիւնիւ նէ՞ եափըյօրլար . պու ճա՛իզ
 25 աէյիլ տիր՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ տէտի քի՛
 Դաւիթին միւհթաճ օլուպ՝ քէնտիտի վէ պերապէր
 պուլունանլար աճըգտըղը գէման, նէ եափարընը
 26 հիչ պիր վազըթ օգո՞ւմատընըզ մը . Նէ՛ վէճհլէ
 քեահին ի պ՛զամ Ապիտթարըն վազթընտա Պէյթ
 Ալլահա կիրիպ՝ եէմէտի քեահինլէրտէն զայրի քիմ-
 ոէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէքլէրինի եէտի
 վէ հէմ պերապէրինճէ օլանլարա տախի վէրտի :
 27 Վէ անլէրէ՛ ինսան սէպթ կիւնիւ իչիւն աէյիլ,
 28 անճազ սէպթ կիւնիւ ինսան իչիւն օլտու . իմտի

Իպն իւլ ինսան սեպթ կիւնիւնիւն տախի Սահիպի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինտղողա կիրտի . վէ օրատա էլի գու-
- 2 ռումըշ պիր ատեմ՝ վար իտի : Անլէր տախի անը
կթթիհամ՝ էթմէք իւզրէ , պունա սեպթ կիւնիւնտէ
- 3 շիֆա վէրի՞ր մի տէյիւ կէօզէտիրլէր իտի : Օ իտէ ,
էլի գուրումըշ ատեմէ՝ Գալզ օրթատա Կուր՝ տէ-
- 4 տիքտէն սօկրա , Անլէրէ խիթապէն՝ Սեպթ կիւ-
նիւնտէ խա՛յր իշլէմէք մի , եօգոս շէրր իշլէմէք մի ,
Թախիս ի նէ՛ֆա մի , եօգոս գաթլ ի նէֆա մի հէ-
լալ տըր՝ տէտի . անլէր տախի սիւքիւթ էթտիլէր :
- 5 Վէ գալպլէրինին ղըլզէթինէ Թէ՛էսսիւֆ էտերէք ,
էթրաֆընտա պուլունանլարա ղազապլէ պագտըգ-
տան սօկրա , օլ ատեմէ՝ Էլինի ուզաթ՝ տէտի . օ
տախի ուզաթտը , վէ էլի [տիկերի կիպի] սաղ օլ-
- 6 տու : Ֆերիսիլէր տախի տէր հալ տըշարը չըգըպ՝
անը նէ վէճՅլէ հէլաք էտէլէր տէյիւ Հերօտէսիլէր
իլէ 'ալէյհինտէ միւշավէրէ էթտիլէր :
- 7 Յիսուս իսէ շայիրտլէրի իլէ տէնիզ քէնարընա
- 8 շէքիլիպ , Գալիլեաաան վէ Եէհուտիլէտէն , վէ
Երուսաղէմտէն վէ Էտօմաան վէ Իրտանըն էօթէ
Թարաֆընտան վաֆիր խալզ արտընճա կիթտի . վէ
Սուր իլէ Սայտա ճիվարընտան պուլունան վաֆիր
խալզ իճրա էլլէտիլի շէլլէրի իշլթմէքլէ՝ կանընա
- 9 կէլտիլէր : Վէ գալապալըգ սեպէպիլլէ քէնտինի
Թազերիգ էթմէսինլէր տէյիւ , կանընտա պիր գալը-
- 10 ղըն պէքլէմէսինի շայիրտլէրինէ էմր էթտի : Չիրա
չօգ քիմնէլէրէ շիֆա վէրմիշ օլարզը ճիհէթլէ ,

- Ճիւմլէ տերալի օլանլար անա տօգոււնմագ իչիւն
- 11 իւզէրինէ տիւշէրլէր իտի : Նափաք բուճլար տախի
անը կէօրտիւքտէ՝ այսաղընա տիւշիւպ պաղըրարագ՝
- 12 Սէն իպն Ուլլահ սըն՝ տերլէր իտի : Ալէ քէնտիսինի
շայը՝ էթմէմէլէրինի անլերէ էքիտէն թէնպիճ էյ-
լէտի :
- 13 Ալէ տաղա չըգըպ իսթէտէյի քիմնէլէրի չաղըր-
14 տըղընտա կանընա կէլտիլէր : Ալէ քէնտիտի իլէ պէ-
րապէր պուլոււնմալարը իչիւն, վէ մարաղլարը տէֆ՝
էթմէյէ վէ ճիմնլէրի չըգարմաղա գուտրէթլէրի օլա-
- 15 բագ , Անլերի վա՛զ էթմէյէ կէօնտերմէք իչիւն օն
16 իքի քիչի , Եա՛նի Պերոոս լագապ վէրախյի Սիմնը ,
17 Ալէ Պօսանէրճէս , Կա՛նի երլտըրըմ՝ օղուլլարը լա-
գապ վէրախյի Զըբեդէոս օղուլլարը Յակոբոս իլէ
- 18 դարնատաշը Յովճաննէսի , Ալէ Անդրէտաը վէ Փիլիպ-
պոսը վէ Բարթողիմէոսը վէ Մասթէտաը վէ Թով-
մասը վէ Հալֆա օղլու Յակոբոսը վէ Թադէտաը վէ
- 19 Գանապի Սիմնը , Ալէ քէնտիսինի իլէ վէրէն իսխա-
րիօթի Յուգայը Թա՛սին էյլէտի :
- 20 Ալէ պիր խանէյէ կէլտիլէր . վէ եինէ խաղգ օլ
տէրէճէ ճէմ՝ օլտու քի էքմէք եէմէյէ պիլէ վա-
- 21 դըթլարը Կօգ իտի : Ալէ աղբապասը պոււնու իշիթ-
տիքտէ , անը թութմաղա չըգտըլար . գիրա՝ 'Ագ-
- 22 լընա խալէլ կէլմիշ տիր՝ տերլէր իտի : Ալէ Երու-
սազէմօնէն էնէն 'իւլէմա՝ Անտէ Պա՛ալգէպուլ վար ,
վէ Տէմ՝ ճիմնլէրին ըէ՛իտի վասըթասըյլէ ճիմնլէրի
- 23 չըգարըյօր՝ տէտիլէր : Ալէ անլերի Կանընա չաղը-
րըպ՝ անլերէ թէմնիլլէրլէ սէզլէտի քի՝ Շէյթան
- 24 Շէյթանը նա՛սըլ չըգարա պիլիր : Ալէ էյեր պիր
Տիւքիւմէթ քէնտի՝ ալէյճիմտէ մուկալէֆէթ իւզրէ

- 25 պուլունուրսա, օլ հիւքիւմէթ պադի օլամազ: Վէ
 էյեր պիր խանէ քէնտի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ
 իւզրէ պուլունուրսա, օլ խանէ պադի գալամազ:
- 26 Վէ էյեր Շէյթան քէնտի 'ալէյհինէ գալպըշրայ'
 մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա, պադի օլա-
 27 մայրայ' անըն նիհայէթի կէլմիշ տիր: Հիչ քիմնէ
 գուզվէթլի պիր ատէմին խանէսինէ կիբիպ' անըն
 էշեասընը եազմա էթմէյէ գատիր օլամազ, մէյեր
 էզվէլա. օլ գուզվէթլի ատէմի պաղայրայ' պա'տէ-
- 28 հու անըն խանէսինի եազմա էտէ: Հադիգաթէն
 սիդէ տերիմ' քի' Պէնի ատէմէ հեփ կիւնասլար իլէ
 29 էթախքլէրի քիւֆրլէր 'աֆվ օլունուր. Ամմա հեր
 քիմ' Բուհ իւլ Գուտոսա քիւֆր էտէրսէ, իլ էլ
 էպէտ 'աֆվ օլունամայրայ' անճադ էպէտի 'ազապա
 30 միւլթահազազ օլուր: Չիւնքի անլէր' Անտէ նափաք
 րուհ վար' տէմիշլէր խի:
- 31 Պա'տէհու վալիտէսի իլէ պիրատերլէրի կէլիպ
 սըշարըտա սուրարազ, անը շադըրմազա ափեմ'
 32 կէճնտերտիլէր: Խալզ տախի անըն էթրաֆընտա
 օթուրուր իքէն, անա' իշթէ վալիտէնզ վէ պիրա-
 տերլէրինզ սըշարըտա սէնի իսթէյօրլար' տէաթլէր:
- 33 Օ տախի անլէրէ ճէվապէն' Վալիտէմ' եախօտ պի-
 34 րատերլէրիմ' քիմլէ'ր տիր' տէտի: Վէ էթրաֆընտա
 օթուրանլարա պադըպ' իշթէ վալիտէմ' վէ պիրա-
 35 տերլէրիմ'. Չիրա հեր քիմ' Ալահըն իրատէթինի
 իճրա էտէրսէ, պիրատերիմ' վէ հեմշիրէմ' վէ վա-
 լիտէմ' օ սըր' տէտի:

ՊԱՊ 4

1 Վէ էինէ տէնիզ քէնարընտա թա'լիմ' էթմէյէ

պաշտար . վէ կանքնա խաղի ճեմն'աթ ճեմ' օւ-
 մազէ , քէնտիտի տէնիզ իւզէրինտէ գալըզա կերիպ
 2 օթուրտու . պիւթիւն ճեմն'աթ տախի տէնիզ քէ-
 նարքնտա գարատա իտի : Աէ թեմնիլէրլէ անլէրէ
 3 չօդ շէյլէր թա'լիմ' էտիպ , թա'լիմինտէ անլէրէ
 4 տէտի քի , Տինկլէյինիզ , իշթէ էքինճի էքին էքմէյէ
 5 չրգար : Աէ էքէր իքէն' պա'զրսր եօլ քէնարքնա
 6 տիւշմէքլէ , [Տալա] գուշլարը կէլիպ անը եէտի : Աէ
 7 պա'զրսր չօդ թօփրազը օլմնյան թաշլըզա տիւշիւպ'
 թօփրազըն տէրինիլի օլմնարդընտան չապուգ պիթ-
 8 տի իտէ տէ , Աիւնէշ տօղտըգտա կանար , վէ քէօ-
 9 քիւ օլմնարդընտան գուրուտու : Աէ պա'զրսր տի-
 10 քէնլէր արատքնա տիւշմէքլէ , տիքէնլէր չրգրպ անը
 11 պօղտըզլարը իշիւն մաՏոուլ վէրմէտի : Աէ պա'զրսր
 12 էյի թօփրազա տիւշմէքլէ , չրգրպ պէզյիւտիւքտէ'
 պաշադ վէրէրէք քիմի օթուգ վէ քիմի ալթմիշ վէ
 13 քիմի տախի եիւզ գաթ մաՏոուլ կէթիրտի : Աէ
 14 անլէրէ' իշիտիր գուլազլարը օլան իշիթսին' տէտի :
 Աէ կալընըզ գալտըդընտա , օն իքիլէր իլէ պէ-
 15 րապէր կանքնտա օլանլար պու թեմնիլէ տա'իր
 16 անտէն իսթիֆսար էթտիլէր : Օ տախի անլէրէ
 17 տէտի քի' Մէլէքիւթ ՈւլլաՏըն որրընա վազըֆ
 օլմադ սիզէ իՏոան օլունմըշ տըր , ամմա օլ իա-
 18 րիճտէ օլանլարա Տեր շէյ թեմնիլաթլէ սեզլէնիլիր .
 19 Թա քի պազարուգ պազալտը վէ կէօրմէյէլէր , վէ
 20 իշիտէրէք իշիտէլէր վէ անլամտյալար , օլմնյա քի
 21 րիւճու' էտիլէր տէ կիւնաՏլարը 'աֆվ օլունա :
 22 Աէ անլէրէ տէտի քի' Պու թեմնիլի անլամտյօր
 23 մը սընըզ . էզլէ իտէ ճիւմլէ թեմնիլէրի նա'սըլ
 24 ֆէՏմ' էտէճէքսինիզ : Էքինճի քէլամը էքէր :

- 15 Վէ եօլ քէնարընաս օլուդ՝ քէնախլէրինէ քելամ՝
 էքիւմիշ օլանդար շանլար տըր քի՝ իշիթաիքլէրի
 անատ, Շէյթան կելիպ՝ գալլլէրինտէ էքիւմիշ օլան
- 16 քելամը գալտըրըր : Վէ քեզալիք թաշըգտա էքի-
 լէնլէր շանլար տըր քի՝ քելամը իշիթաիքլէրի անատ ,
- 17 անը մէսէրրէթլէ գապուլ էտերլէր . Ամմա քէնաի-
 լէրինտէ քէօք օլմուտըղընտան՝ ազ վագըթ տայա-
 նըպ , պատէհու քելամտան աօլպը թաղեիգ ու
 թէ՛ասաի վսւգու՝ պուլսւնճա՝ հէման սիւրչէրլէր :
- 18 Վէ տիքէնլէր արասընաս էքիլէնլէր շանլար տըր
 19 քի՝ քելամը իշիթաիքտէն ոսկրա , Պսւ տիւնեանըն
 էնտիշէլէրի վէ դէնկիւլիյին հիլէսի վէ զայրի նէսնէ-
 լէրին արղուտը արայա կիրիպ՝ քելամը պօղտըզլարը
- 20 իշիւն մահասուլըզ օլսւր : Վէ էյի եերտէ էքիլէնլէր
 շանլար տըր քի՝ քելամը իշիաիպ գապուլ էտեր-
 լէր , վէ քիմի օթուզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի
 տաիի եիւզ գաթ մահասուլ վէրիլլէր :
- 21 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Չըրտը քիլէ եաթօտ եա-
 թա՞գ ալթընա գօնուլմագ իշիւն մի կէթիրիլի .
 շէմ՝տան իւզէրինէ գօնուլմագ իշիւն տէյիլ մի :
- 22 Չիրա աշիքեար օլմնյաճագ կիզլի պիր շէյ եօզ
 տըր , վէ մէյտանէ կելմէյէճէք մաիֆի պիր շէյ եօզ
 23 տըր : էյէր պիրինին իշիտիր գուլագլարը վար իտէ՝
 իշիթսին :
- 24 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ իշիթաիյինիզ շէյէ տիգ-
 գաթ էտինիզ . էօլտիւլիւնիւզ էօլչէլէ սիգէ էօլ-
 չիւլէճէք տիր , վէ սիզ իշիտէնլէրէ գամմ՝ օլսւնա-
- 25 ճագ տըր : Չիրա քիմին վար իտէ՝ անա վէրիլէճէք
 վէ քիմին եօգ իտէ , էլինտէ օլանը տաիի անատէն
 ալընաճագ տըր :

- 26 Վէ տեսի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ պեջլէ տիր ,
 27 կեզյա պիր ատեմ՝ թօխմու եերէ արթար . Վէ կեճէ
 վէ կիւնտիւզ ույույուպ՝ գալգար , վէ թօխում ա-
 նըն պիմէտիյի սուրէթատ պիթեր վէ պեջիւբ :
- 28 Զիրա եեր քէնտիկյինտէն . էվվէլա օթու , սօհրա
 պաշազը , վէ տահա սօհրա պաշազտա միւքէմմէլ
 29 պուղտայը հուսուլէ կէթիրիր . Վէ մահասուլ քէ-
 մալէ էրտիյի կիպի օրազը սալար , զիրա հասատ
 վազթը եթիշմիշ տիր :
- 30 Վէ տեսի քի՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ նէյէ՞
 թէշպիհ էտէլիմ , եախօտ անը նէ՞ միտայլէ թէմնիլ
 31 էտէլիմ : Պիր խարտալ տանէտի կիպի տիր քի՝ եէ-
 բէ էքիլտիքտէ , եեր իւզէրինտէ օլան թօխումլա-
 32 ըրն ճիւմլէտինտէն քիւչիւք տիր : Ամմա էքիլտի-
 յինտէ պիթիպ՝ հէփ սէպզէլէրտէն պեջիւք օլուբ ,
 վէ պեջիւք տալլար սալար , շէջլէ քի անըն կէօլ-
 կէտի ալթընտա հավա գուշարը գօնա պիլիրլէր :
- 33 Իմտի անլէրէ՝ իշիթմէյէ գատիր օլտըզլարընա
 կէօրէ , պուհուան կիպի չօգ թէմնիլլէրլէ քէլամը
 34 սէջլէր իտի . Վէ անլէրէ թէմնիլտիզ սէջլէմէզ
 իտի , լաքին թէնհատէ շայիրալէրինէ ճիւմլէտինի
 թէֆտիր էտէր իտի :
- 35 Վէ օլ կիւն ազշամ՝ օլտըգտա , անլէրէ՝ Գարշը
 36 թարաֆա կէչէլիմ՝ տեսի : Անլէր տախի ճէմմա՝տ-
 թը պրաուքպ՝ անը գայըգտա պուլուհառըը հալ
 իւզրէ ալտըլար . վէ անըն իլէ պէրապէր սա՛իր ու-
 37 ֆադ գայըզլար տախի վար իտի : Վէ պիր շիա-
 տէթլի պօրա զուհուր էթմէքլէ , տալլար գտ-
 յըլա հիւճում էթտիլէր , շէջլէ քի հէմանն տօլ-
 38 մագտա իտի : Վէ քէնտիտի գըշ թարաֆաա օ-

լուպ՝ պաշը այթընտա երևզ ետաթըզը օլարագ ս-
 յույօր իտի . վէ անը ույանսրըրպ , անա՛ իա
 Մու՛ալլիմ՛ , հէլաք օլույօրըզ , վազիֆէ էտի՞նմէյօր
 39 մը զըն՛ տէտիլէր : Օ տաիի գալզըպ ըիւզկեարը տ-
 զարլաաը , վէ տէնիզէ՛ Սաւս , բահաթ օլ՛ տէյինճէ ,
 ըիւզկեար սաքին օլուպ , 'ազիմ լիմանլըզ օլաու :
 40 վէ անլէրէ՛ Նի՛չիւն պէզլէ գօրգագ սընըզ . նի՛-
 41 չիւն իմանընըզ եօգ սըր՛ տէտի : Անլէր տաիի զի-
 յատեսիլլէ իազֆ էտիպ , պիրիպիրինէ՛ 'Աճէպա
 պուլ քի՛մ տիր քի՛ հէմ՛ ըիւզկեար վէ հէմ՛ տէնիզ
 անա իթա՛աթ էտիյօր՛ տէտիլէր :

ՊԱՊ 5

1 Վէ տէնիզին գարշը թարաֆընա շատարանիլէրին
 2 տիյարընա կէլտիլէր : վէ գայըգտան չըգտըզը կի-
 պի , նափաք բուհլու պիր ատէմ՛ գապըլարտան ա-
 3 նա գարշը կէլտի . Պու տաիի գապըլարտա մէգքէն
 թուլթաու , վէ անը քիմնէ զէնճիրլէրլէ պիլէ պազ-
 4 լայամազ իտի : Չիւնքի չօգ տէֆ՛ա պուգազըլար վէ
 զէնճիրլէրլէ պաղլանսը իտէ տէ , զէնճիրլէրի գը-
 5 րար վէ պուգազըլարը փարէլէր իտի . վէ քիմնէ
 6 անը զապթ էթմէյէ գատիր տէյիլ իտի : վէ
 տա՛իմա կէճէ վէ կիւնտիւզ տաղլարտա վէ գապը-
 7 լարտա պաղըրըպ՝ քէնաթինի թաշլարլէ մէճրուհ է-
 8 տեր իտի : վէ Յիսուսը ուզագտան կէօրտիւքտէ ,
 9 սէյիրտիպ անա սէճտէ էյլէտի . վէ երևքսէք սես-
 10 լէ ֆէրեատ էտիպ՝ Պէնիմ՛ իլէ սէնին նէ՛ իշին վար ,
 էյ Յիսուս իպն Ուլլահ իլ միւլթա՛ալ . սանա Ալ-
 11 լահ հազը իշիւն եէմին վէրիբիմ՛ քի՛ պէնի՛ ազապ

8 էթմէյէսին՝ աւետի: Չիրա անա՝ էյ նափաք ռուհ,
 9 պու ատէմտէն չրգ՝ տէմիշ իտի: Վէ անա՝ իսմին
 նէ՞ տիր՝ աւելու սու՛ալ էթտիքտէ՝ իսմիմ Ալայ
 10 տըր, գիրա չոգ իզ՝ աւետի: Վէ քէնտիլէրինի օլ
 տիյարտան տըշարը կէօնտէրմէմէսինի անտէն գի-
 11 յատէտիլէ ըէճա էտէրլէր իտի: Վէ օրատա աա-
 գըն՝ հանընտա օթլանըր պիր պէօյիւք աօնուզ սիւ-
 12 բիւսիւ պուլուհուպ, ճիննլէրին ճիւմլէսի՝ Պիգի
 աօնուզլարա եօլլա քի անլէրէ կիբէլիմ՝ աւելերէք,
 13 անտէն ըէճա էթտիլէր: Վէ Յիսուֆ անլէրէ տեր-
 'ազապ իզն վէրմէքլէ, նափաք ռուհլար չրգըպ՝ աօ-
 նուզլարա կիբտիլէր, վէ օլ սիւրիւ, թազրիպէն ի-
 14 նի տէնիզէ աթըպ՝ տէնիզտէ պօղսւլտըլար: Վէ
 աօնուզլարը օթլատանլար գաչըպ՝ շէհրտէ վէ չիֆթ-
 լիքլէրտէ խապեր վէրտիքլէրինտէ, եհուլ տախի
 15 վազը՝ օլանը կէօրմէյէ չրգտըլար: Վէ Յիսուան
 հանընա կէլէրէք, տերուհինտէ ալայ պուլուհան
 մէճնուհը կիյինմիշ վէ 'ազըլլանմըշ օթուրուր
 16 կէօրմէլէրիլէ՝ գօրգտըլար: Վէ միւշահէտէ էթ-
 միշ օլանլար մէճնուհա վազը՝ օլանը վէ աօնուզ-
 լարըն քէյֆիլէթինի անլէրէ հիքեսյէ էթտիլէր:
 17 Անլէր տախի քէնաթ հուտուալարընտան կիթմէսի-
 18 նի անա ըէճա էթմէյէ պաշլատըլար: Վէ գայըղա
 կիրտիլինտէ, մուգատտէմա մէճնուհ պուլուհան
 ատէմ՝ անըն իլէ պերապէր պուլուհամազըղընը հալ-
 19 վարտը: Ամմա Յիսուս անը պրագմատը, Ֆա-
 գաթ՝ էյվիկէ էհլ ու՛ պալըկա վարըպ՝ անլէրէ
 րապպըն սանա հեր հտփտըղընը վէ սանա մերհա-
 20 մէթ էյլէտիլինի նազլ էյլէ՝ տէտի: Օ տախի կի-

տիպ՝ Յիսուսըն քէնտինէ հէր եափաղղընը Տէգա-
փօլիստէ նիտա էթմէյէ պաշլատը. ճիւմլէսի տախի
թէ՛ աճճիւկ էթտիլէր :

- 21 Վէ Յիսուս գայլըգլէ եինէ գարշը թարաֆա կէչ-
տիքտէ, եանընա խայլի ճէմա՛աթ ճէմ՝ օլուկ՝
քէնտիսի աէնիզ քէնարընտա պուլուճմաուըլլէ,
- 22 Իշթէ տինաղօղ բէ՛խլէրինտէն Յայրոս նամ՝ պիր
քիմնէ կէլտի, վէ աճը կէօրիւնճէ, պյազլարընա
- 23 գափանըպ, Անա՝ չօգ եալվարարագ՝ Գրզճըղազըմ՝
սօն նէֆէոտէ տիր, խելաս պուլմաուը իչիւն կէլիպ՝
անըն իւզէրինէ էլլէրինչի գօ վէ եաշայաճագ տըր՝ տէ-
- 24 տի : Օ՝ տախի անըն իլէ կէթտի, վէ արարնճա խայլի
ճէմա՛աթ կիտիպ՝ անը թազեիզ էտէրլէր իտի :
- 25 Վէ օն իքի ոէնէտէն պէրու նէգֆ ի տէմէ միւկ-
- 26 թէլա օլմոնշ պիր գարը, Չօգ հէքիմլէրտէն խայլի
զաճմէթ չէքմիշ վէ պիւթիւն էմվալինի սարֆ էթ-
միշ իքէն, պիր ֆա՛խտէ կէօրմէյէրէք՝ պիւ՛աքո
- 27 տասհա ֆէնա օլմաղլէ, Յիսուսըն խապէրինի ալ-
տըգտա, գալապալըղըն իչինտէ տնըն արգասընտան
- 28 կէլիպ՝ լիպատընա աօգուճաու : Ջիրա՝ Վիպատընա
պիլէ աօգուճաոամ խելաս պուլաճաղըմ՝ տէր իտի :
- 29 Վէ տէր՛ագուպ անըն գանընըն ագմասը քէտիլիպ,
քէնտի վիւճուտինտէ՝ իլլէթինտէն խելաս պուլար-
- 30 ղընը հիսս էլլէտի : Վէ անխտէ Յիսուս քէնտիտին-
տէն սատըր օլան գուվվէթի տէրուճինտէ հիսս էթ-
մէքլէ, ճէմա՛աթա տէօնիւկ՝ Էսվապըմա քի՞մ՝ սօ-
- 31 գուճաու՝ տէտի : Շայիրտլէրի տախի՛ ճէմա՛աթըն
սէնի թազեիզ էթտիլինի կէօրիւյօր իքէն՝ Պանա
- 32 քիմ՝ աօգուճաու մը տէրսին՝ տէտիլէր : Վէ պու-
նու էթմիշ օլանը կէօրմէք իչիւն էթրաֆա պագար

- 33 Իբէն, Գարը տախի քէնտինէ վազը՝ օլանը պիւ-
մէքլէ, գօրգարագ վէ տիթրէյերէք կելիպ՝ անըն
հուզուրընտա եերէ գափանտը, վէ անա հագի-
- 34 գաթ՝ը հալի թէմամէն սեզլէտի: Օ տախի անա՝
Գըզըմ՝, իմանըն սէնի գուրթարտը. սելամէթլէ
կիթ, վէ 'իլէթիկտէն խելաս օլ՝ տէտի:
- 35 Օ տահա սեզլէր իբէն, սինազող ըէ'իսինին խա-
նէտինտէն աստէմլէր կելիպ՝ Գըզըն վէֆաթ էթտի,
արթըգ մու՝ալլիմէ նի՛չիւն զահմէթ վէրիտին՝ տէ-
- 36 աիլէր: Լաքին Յիսուս սեզլէնիլէն սեօզիւ իշիթ-
տիլի կիպի, սինազող ըէ'իսինէ՝ Գօրգմա, անճագ
- 37 իման էլլէ՝ տէտի: Վէ Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ
Յակոբոսըն գարնտաշը Յովհաննէստէն մա՝տա քիմ-
սէնին քէնտիտի իլէ պերապեր կիթմէսինէ իզն վէր-
- 38 մէտի: Վէ սինազող ըէ'իսինին խանէսինէ կիրտի,
վէ վէլվէլէյի վէ չօգ աղլայըպ ֆիղտն էտէնլէրի
- 39 կէօրտիւ: Վէ իչերի կիրերէք անլէրէ՝ Նի՛չիւն վէլ-
վէլէ էտիպ աղլայօրսընըզ. չօճագ վէֆաթ էթմէ-
տի, անճագ ուլսւյօր՝ տէմէսիլլէ, անը իտթիհզա
- 40 էթտիլէր: Օ իսէ ճիւմլէտինի արշարը չըգարըպ՝ չօ-
ճուզըն փէտերինի վէ վալիտէսինի վէ քէնտիտի իլէ
պերապեր օլանլարը ալարագ, չօճուզըն եաթտըզը
- 41 եերէ կիրտի: Վէ չօճուզըն էլինի թութուպ անա՝
Տալիթա գոււմի տէտի, քի թէրճէմէսի՝ էյ զըզ,
- 42 սանա՝ Գալգ տերիմ՝ տէմէք տիր: Վէ գըզ տեր
'ազապ գազտը վէ կէզտի, գիրա օն իքի եաշընտա
խտի. վէ անլէր զիյաստէսիլլէ հայրէթտէ գալտըլար:
- 43 Վէ անլէրէ՝ Պուճու պիր քիմնէ պիլմէսին՝ տէլիպ
էքիտէն թէնպիհ էլլէտի. պա՝տէհու գըզա թա՝ամ
վէրիմէտինի էմի էլլէտի:

- 11 գրնճայա տէյին՝ օրատա գալընըզ : Աէ սիդի հեր քիմ՝ գապուլ էթմէյիպ անկլէմէզտէ , օրատան չըգտըզընըզտա , անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ պյագլարընըզըն ալթընտաքի թօզու սիլքինիզ . Ֆիլ հագիզէ սիզէ տէրիմ քի՝ բուզ ի ճէզատա Սոդոմ՝ վէ Գոմարըն հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլուր :
- 12 Անլէր տաթի չըգըպ՝ թէզպէ էթմէլէրի իչիւն վա՛զ
- 13 էտէրլէր իտի : Աէ չօգ ճիւնլէր չըգարըպ , եաղ սիւրբէքէք՝ չօգ խասթալարա շիֆա վէրիլլէր իտի :
- 14 Աէ անըն իսմի շէօհրէթ պուլուպ , Հերոզէտ մէլիք տաթի իչիթմէքլէ՝ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէտ էմվաթտան գըյամ՝ էթմիշ տիր , վէ պու սէպէպտէն անըն վասըթասըյլէ միւ՛ճիզլէր իճրա օլու
- 15 նույօր՝ տէտի : Աէ տիկէրլէրի՝ Եղիա տըր՝ տէրլէր , տիկէրլէրի տաթի՝ Պիր փէյղամպէր եախօտ փէյ-
- 16 ղամպէրլէրտէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր իտի : Ամմա Հերոզէտ պուհու իչիթտիքտէ , Պու՛ պաշընը քէտտիրտիյիմ՝ Յովհաննէտ տիր , էմվաթտան գըյամ՝ էթմիշ տիր՝ տէտի :
- 17 Զիրա Հերոզէտ քէնտիսի պերատէրի Փելիպպոսըն զէզճէտի Հերօտիպը թէզէզվիւճ էթմիշ օլմաղլէ , անըն սէպէպինտէն արի՛ կէօնտէրիպ Յովհաննէտի թութմուշ վէ զընտանտա պաղլամըշ իտի :
- 18 Զիրա Յովհաննէտ Հերոզէտէ՝ Պիրատէրինլին զէվճէտինի ալմագ սանա ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէմիշ ի-
- 19 տի : Աէ Հերօտիա անա քին թութուպ՝ անը գաթլ էթտիրմէք արզուսընտա իտի իսէ տէ , մուզ-
- 20 թէտիր տէյիլ իտի : Զիւնքի Հերոզէտ Յովհաննէտին սալիհ վէ մուզատտէտ պիր ատէմ՝ օլտըղընը պիլմէքլէ , անտէն գօրգարապ՝ անը կէօզէտիր իտի :

- 21 զէ անը տինկլէմէքլէ չօգ շէյլէր իճրա էտէր իտի,
 զէ անը իսթէքլէ տինկլէր իտի: Աէ պիր միւնասոխյ
 կիւն կէլտիքտէ, եա՛նի Հերսվգէս քէնտի վէլատէ-
 թի կիւնիւնտէ, պէզիւք մէ՛մուրլարընա զէ պինջ
 պաշըլարը իլէ Գալիլեաննն ա՛յանընա պիր զիյաֆէթ
 22 վէրտիյինտէ, իշպու Հերստիտաննն գըզը կիրիպ ըագս
 էթմէքլէ՛ Հերսվգէսին զէ պէրապէրինճէ սօֆրատա
 օթուրանլարըն իօշընա կիտերէք, մէլիք՝ գըզա՛ Պէն-
 տէն հէր նէ իսթէրտէն թալէպ էյլէ, սանա վէրիբիմ՝
 23 տէտի: Աէ պէնտէն հէր նէ թալէպ էտերտէն, մե-
 մալիքիմին նըսֆընա գատար սանա վէրիբիմ՝ տէ-
 24 յիւ անա եէմին էթտի: Մէզպուրէ տախի շըգըզ
 վալիտտոննէ՛ Նէ՞ թալէպ էտէյիմ՝ տէտիքտէ,
 Աաֆթիզ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը՝ տէտի:
 25 Աէ գըզ ՝աճէլէթէն մէլիյին հուզուրընա կիրիպ՝
 Նիմտի պանա թէփոսի իւզէրինաէ վաֆթիզ էտիճի
 Յովհաննէսին պաշընը վէրմէնիզի իսթէրիմ՝ տէյիւ-
 26 թալէպ էյլէտի: Աէ մէլիք զիյատէսիլլէ միւքէտ-
 տէր օլտու իսէ տէ, եէմինլէրի զէ սօֆրատա պէ-
 րապէր օթուրանլար ուպէպինտէն, անը բէտա էթ-
 27 մէք իսթէմէտի: Աէ մէլիք տէր ՝ագապ ճէլլատ
 կէօնատերիպ աննն պաշընն կէթիբիլմէսինի էմը էյ-
 28 լէտի: Օ տախի վարըպ զընաանտա պաշընը քէսիպ,
 պիր թէփոսի իւզէրինտէ կէթիբերէք գըզա վէրտի,
 29 գըզ տախի վալիտտննէ վէրտի: Աէ աննն շայիրա-
 լէրի պուսու իշիթտիքտէ, կէլտիլէր զէ ճէսէտինճի
 գալտըրըպ պիր գապրա գօտըլար:
 30 Աէ բէտուլլէր Յիսուսնն կանընա ճէմ՝ օլուպ անա
 իճրա զէ թալիմ էթտիքլէրի շէյլէրին ճիւմլէսինի
 31 նագլ էթտիլէր: Օ տախի անլէրէ՛ Անզ քէնտինիզ

Թէն՛հաճէ պէտապան պիր մահալէ կելիպ՝ պիր ազ
 իսթիրահամթ էտինիզ՝ տեսի . զիրա կելիպ կիտեն-
 լէր չօգ օլմաղլէ՝ Թա՛ամ էթմէյէ պիլէ վազըթլարը
 32 եօգ իտի : Ալէ Թէն՛հաճէ պէտապան պիր մահալէ
 33 գայըզլէ 'ազիմէթ էթտիլէր : Ալէ [ճէմա՛ամթ] ան-
 լէրի կիտեր իքէն կէօրտիւ , զէ չօգ քիմնէլէր անը
 Թանըմաղլէ , ճիւմլէ շէհրլէրտէն օրայա եսյա սե-
 յիրտիպ՝ անլէրտէն էվվէլ եէթիշէրէք , անըն եա-
 34 նընա ճէմ՝ օլաըլար : Ալէ Յիսուս չըգըպ՝ իսյլի ճէ-
 մա՛ամթ կէօրտիւ , զէ չօպանորզ գօյուշլար կիպի
 օլաըզլարը իչիւն անլէրէ շէֆգամթ էտերէք չօգ շէյ-
 լէր Թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը :
 35 Ալէ արթըգ վազըթ կէչմիշ օլմաղլէ , շայիրտլէրի
 անըն եանընա կելիպ՝ Պս-բուս պէտապան պիր մա-
 36 հալ տըր , զէ արթըգ վազըթ կէչմիշ տիր . Անլէ-
 րի սալը վէր , էթրաֆտաքի չիֆթլիքլէրէ վէ քեյ-
 լէրէ վարըպ՝ քէնտիլէրինէ էքմէք ալսընլար . զիրա
 37 եէյէճէքլէրի եօգ տըր՝ տեսիլէր : Օ տաիի անլէրէ
 ճէվապէն՝ Պուշլարա սիզ Թա՛ամ վէրինիզ՝ տեսի .
 զէ անա՝ Աիտիպ իքի եիւզ տինարլըգ էքմէք սա-
 Թըն ալըպ անլէրէ Թա՛ամ վէրէլի՞մ մի՝ տեսիլէր :
 38 Օ տաիի անլէրէ՝ Գա՛չ էքմէյինիզ վար , կիտիպ
 պազընըզ՝ տէմէսի իւզէրինէ , անլէր պազտըգտան
 սօհրա՝ Պէշ ե+ի+ զէ իքի պալըգ վար՝ տեսիլէր :
 39 Ալէ անլէրէ՝ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ իւզէրինէ պէօ-
 40 լիւք պէօլիւք օթուրմալարընը էմք էյլէտի : Անլէր
 տաիի եիւզէր զէ էյլիշէր , Թազըմ՝ Թազըմ՝ օթուր-
 41 տըլար : Ալէ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգը ալըպ՝ սե-
 մայա տօղրու պազարագ պէրէքէթ սու՛ասը օգու-
 տու , զէ էքմէքլէրի վարէլէտիքտէն սօհրա Իուլէն

- Եօնլէրինէ գօմադ իւզրէ, շայիրալէրինէ վէրտի. վէ
 իքի պալըզը տաթի ճիւմլէսինէ թազաթմ' էյլէտի:
 42 Վէ ճիւմլէսի եէյիպ աղյարլար: (43) Վէ փարչա-
 լարը օն իքի քիւֆէ տօլուսը օլարտոգ, պալըզլար-
 44 տան տաթի գալարրարլար: Վէ պու էքմէքլէրտէն
 եէյէնլէր պէշ պինչ գաասար տտէմ' իտի:
 45 Վէ տեր'ազապ շայիրալէրինէ իպրամ' էթտի քի'
 քէնտիտի ճէմա'աթը սալը վէրինճէյէտէք, անլէր
 գալըզա կիրիպ' էվէլճէ գարչը թարաֆա, Բեթ-
 46 սայիգալյա տօղրու կիտէլէր: Քէնտիտի տաթի ան-
 լէրի սալը վէրտիքտէն սօկրա, տու'ա էթմէք իւզրէ
 47 տաղա կիթտի: Վէ ազչամ' օլտըգտա, գալըզ տէ-
 նիգին օրթատընտա օլուպ' քէնտիտի գարատա եա-
 48 լընըզ իտի: Վէ ըիւզկեար մուխալիֆ օլմաղլէ,
 քիւրէք չէքէրէք' դաճմէթտէ օլտըզլարընը կէօ-
 ըիւպ, կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթի գարարլա-
 ըրնտա տէնիզ իւղէրինտէ եիւրիւյէրէք եանլարընա
 49 կէլտի, վէ անլէրի կէչմէք իթթէր իտի: Անլէր տաթի
 անը տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ,
 պիր իպյալ արը դանն էտէրէք' Ֆերետտ էյլէտիլէր:
 50 Ձիրա ճիւմլէսի անը կէօրիւպ' միւզթարիպ օլարլար.
 օ տաթի անիտէ անլէր իլէ տէղլէշիպ, անլէրէ' ճէ-
 51 ոարէթլէնինիզ. պէն իմ', գօրգմայընըզ' տէտի: Վէ
 գալըզա եանլարընա չըգարըգտա, ըիւզկեար սաքին
 օլտու. անլէր տաթի քէնտի քէնտիլէրինէ Ֆէվգ էլ
 դայէ հայրան օլուպ' թէ'աճճիւպ էտէրլէր իտի:
 52 Ձիրա օլ էքմէքլէրին քէյֆէլէթինի Ֆէճմ' էթմէ-
 միշլէր իտի, չիւնքի գալպլէրի դաղիզ օլմուշ իտի:
 53 Վէ գարչը թարաֆա կէչտի, վէ Քիննետարէթ
 54 տիլարընա կէլիպ գարալյա եանաշարլար: Վէ անլէր

գայրգտան չբարեգտա՝ տէր հաւ անը թանըտըլար .
 55 Վէ ճիւղար պուլունան ճիւղէ մահայլերէ սէյրտիպ՝
 'իլէթիլերի հաթազլար իւղէրինտէ թաշըյարագ ,
 հէր նէրէտէ պուլունտըզընը իշիթտիլեր իտէ՝ օլ
 56 մահայլէ կէթիրմէյէ պաշլատըլար : Վէ հէր տախիլ
 օլտըրը քէզ կա շէհը կա չիթիլքտէ , խաթալարը
 մէյտանլարա գոյուպ՝ պարի լիպասընըն էթէյինէ
 տօգուանլար տէյիւ անտէն րեճա էտէրլէր իտի .
 անա ճիւղէ տօգուանլար տախի շիֆա պուլուր-
 լար իտի :

ՊԱՊ 7

1 Վէ ֆէրիսիլեր իլէ 'իւլէմատան պա՛զըլարը Երու-
 սաղէմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն կանընա ճէմ՝ օլ-
 2 ալլար : Վէ շայիրտէրինտէն պա՛զըլարընըն նափաք ,
 եա՛նի երյգանմամըշ էլլերլէ էքմէք ետիքլէրինի
 3 կէօրմէքլէ , անլերի թագպիհ էթտիլեր : Զիրա ֆէ-
 րիսիլեր զէ ճիւղէ Եէհուտիլեր միւթէգատտիմինին
 րիվայէթինի թուլթմագտա օլուպ , էլլէրինի պիր
 4 էյիճէ երյգամատարգճա՝ եէմէք եէմէզլէր : Վէ չար-
 շըտան Կելտիլէրինի , երյգանմատարգճա եէմէք եէ-
 մէզլէր . զէ հըֆզ էթմէք իւզրէ գապուլ էթտիլը-
 լէրի ոա՛իր շօգ շէյլէր , քեասէլէր զէ պարտագլար
 զէ պազըր գապլար զէ հաթազլար երյգամալարը
 5 վար տըր : Պա՛տէհու ֆէրիսիլեր իլէ 'իւլէմա անա՝
 Նի՞ջիւն սէնին շայիրտէրին միւթէգատտիմինին րի-
 վայէթի մոլճէպինճէ հարէքէթ էթմէյիպ՝ երյգան-
 6 մամըշ էլլերլէ եերլէր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիլեր : Օ
 տախի անլերէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սիլ միւրա՛իլեր

- Տագաքնտա եազըլտըզը իւզրէ՝ Պու գազմ՝ պանա
 լիսանէն հիւրմէթ էտեր, ֆագաթ գալպլէրի պէն.
 7 աէն փէք ուզագ տըր: Վէ ինսան թէնպիհաթը
 օլտն թա՛լիմաթը էյրեթմէքլէ, պանա պիհուտ
 եերէ 'իպատէթ էտերլէր՝ տէյիւ Նոսայի վահիլէ
 8 էյի սեյլէմիշ տիր: Ջիրա Ալլահըն էմրինի թէրքլէ,
 ինսան ըիվայէթինի, եա՛նի պարտագլար վէ քեա-
 սէլէր եըյգամասընը հըֆզ էտիպ՝ պուՆլարտան
 9 պաշգա չօգ շէյլէր աաիի էտերոնիզ: Վէ անլէրէ
 տէտի քի՛ ըիվայէթինիզի թուժմագ իչիւն Ալլահըն
 10 էմրինի նէ՛ կիւզէլ բէտտ էտերոնիզ: Ջիրա Մով-
 սէս՝ ֆէտերիկէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ, հէմ՝
 տէ ֆէտերինէ եա վալիտէսինէ շէթմ՝ էտէն մուժ-
 11 լագա գաթլ օլուՆսուՆ՝ տէտի: Ամմա սիզ տերու-
 նիզ քի՛ էյեր պիր ատէմ՝ փէտերինէ եա վալիտէ-
 սինէ՝ թարաֆըմտան սանա ֆա՛իտէ օլաճագ շէյ
 12 գուրպան, եա՛նի վագֆ օլուՆմըշ տըր՝ տերսէ, Օլ
 վագըթ անը արթըգ փէտերի եա վալիտէսի իչիւն
 13 պիր շէյ էթմէյէ պրագմագսընըզ: Վէ թա՛լիմ՝ էթ-
 տիլինիզ ըիվայէթինիզլէ Ալլահըն քէլամընը ֆէտի
 էտերէք, պուՆուՆ կիպի չօգ շէյլէր էտերոնիզ:
 14 Վէ պիւթիւն ճէմա՛աթը եանընա չաղըրըպ, ան-
 լէրէ տէտի քի՛ ճիւմլէնիզ պէնի տիկլէյիպ անլայը-
 15 նըզ: Ինսանըն տըշարըսընտան իչէրիսինէ կիրիպ
 անը նափաք էտէ պիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր. ան-
 ճագ ինսանը՝ նափաք էտէնլէր իչէրիսինտէն չըգան
 16 շէյլէր աիր: Իչիտիր գուկագլարը օլտն իչիթսին:
 17 Վէ ճէմա՛աթտան լի+իւի իանէյէ կիրտիլինտէ,
 շայիրտլէրի պու թէմսիլի անտէն իւթիֆոար էյլէ-
 18 տիլէր: Օ տաիի անլէրէ՛ Մ՞զ տէ մի պէյլէ ֆէհմ

- սիզ սինիզ . անլամամ՞զ մը որնըզ քի՛ տըշարըտան
ինսանըն իչէրիսինէ կիրէն Տիչ պիր շէյ անը նափաք
19 էտէմէզ : Զիրա գալպինէ տէյիլ , ամմա անըն գար-
նընա կիրէր , վէ ճիւմլէ թա՛ամլարը թէմիզլէյերէք ,
20 խալպյա չըգար՝ տէտի : Աէ տախի ինսանը նափաք
21 էտէն ինսանտան չըգան շէյ տիր : Զիրա տերոււ-
տէն , Իա՛նի ատէմլէրին գալպինտէն Ֆասիա էֆքեար
22 վէ զինա վէ Ֆասչ զէ գաթլ , Աէ սըրգաթ վէ
թամա՛ վէ Ֆըսգ վէ Տիլէ վէ Ֆիւճուր վէ սու՛ի նա-
զար վէ քիւֆը վէ զուրուր վէ իեպասէթ չըգար :
23 Պու Ֆէնայըզլարըն ճիւմլէտի տերոււտէն չըգըզ
ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի :
- 24 Աէ օրատան գալզըզ՝ Սուր վէ Սայտա հուտու-
տընա կիթտի , վէ պիր խանէյէ կիրիպ՝ քիմնէյէ
մա՛լիւմ՝ օլմասընը իսթէմէտի իսէ տէ կիզլէնէմէտի :
- 25 Զիրա նափաք րուհլու գըզը օլան պիր գարը անըն
հագգընտա խապէր ալարագ՝ կելիպ այագլարընա
26 գափանտը : Օլ գարը տախի Արօֆինիք թա՛իֆե-
սինտէն Եսւնանիյէ օլուպ , գըզընտան ճիննի չըգար-
27 մասընը անտէն րէճա էյլէտի : Ամմա Բիսուպ ոնա՛
Պրագ , էվվէլա էվլտտ տօյտու . զիրա էվլատըն էք-
մէյինի ալըպ՝ քեօփէքլէրէ աթմագ էյի տէյիլ տիր՝
28 տէտի : Մէրգումէ տախի անա ճէվապէն՝ Պէյի , Կա
րապպ , չիւնքի քեօփէքլէր տախի սօֆրանըն ալ-
թընտա , էվլատըն գըրընթըլարընտան Կերլէր՝ տէտի :
29 Օ տախի անա՛ Պու սեօզ իչիւն կիթ . ճինն սէնին
30 գըզընտան չըգմըշ տըր՝ տէտի : Աէ մէրգումէ խա-
նէսինէ վարտըգտա , ճինն չըգմըշ վէ գըզը տեօ-
շէքտէ Կաթմըշ պուլտու :
- 31 Աէ Կինէ Սուր վէ Սայտա հուտուտընտան չը-

- 32 զբաժնիս անհոգիս հաւատարմին արարենտան Գա.
 լիւեա անհոգինէ կելտի : Ա՛յ սաղըր վէ փելթէք պիր
 քիմնէյի կէթիրիպ՝ իւզէրինէ էլինի գօմասընը անտէն
 33 բէճա էյլէտիւեր : Օ տախի անը ճէմա՛աթ իչինտէն
 թէնհայա չէքիպ , փարմագլարընը անըն գուլագլա-
 րընա գոյարագ՝ թիւքիւրիւպ տիլինէ սօգուհտու :
 34 Ա՛յ սէմայա սօգրու նագարլէ ահ էտիպ , սինա՛ իֆ-
 35 ֆաթա , եա՛նի աչըլ՝ տէտի : Ա՛յ տէր հալ անըն
 գուլագլարը աչըլըպ վէ տիլինին պաղը չէօղիւլիւպ՝
 36 սօգրու թէքէլիւմ էթտի : Ա՛յ անլէրէ պուհու
 քիմնէյէ սէօյլէմէմէլէրինի թէնպիհ էթտի . ամմա
 անլէրէ հեր նէ գատար թէնպիհ էթտի իսէ տէ ,
 37 օլ գատար զիյատէ նէշը էտերլէր իտի : Ա՛յ ֆէվգ
 էլ զայէ հայրան գալըպ՝ Հեր շէյի էյի էյլէտի .
 հէմ՝ սաղըրլարը իչիթտիբիր հէմ՝ տէ տիլտիլլէրի
 սէօյլէտիբ՝ տերլէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Օ՛լ կիւնլէրտէ փէք չօգ ճէմա՛աթ պուլուհուպ՝
 եէյէճէքլէրի օլմատըզընտան , [Յիտուս] շայիրալէ-
 2 ըինի եանընա չաղըրըպ՝ անլէրէ տէտի քի , Պու ճէ-
 մա՛աթա աճըրբմ՝ , չիւնքի շիմտի իւչ կիւն տիր ,
 եանըմտա պուլուհույօրլար վէ եէյէճէքլէրի եօգ
 3 տըր : Ա՛յ էյեր անլէրի էվլէրինէ աճ սալը վէրիր-
 սէմ՝ , եօլտա թագաթլարը քէտիլեր . զիրա պա՛ղը-
 4 լարը ուզագտան կելտիլէր : Ա՛յ շայիրալէրի անա
 ճէվապէն՝ Պուշլարը պուրատա , չէօլտէ պիր քիմնէ
 5 էքմէքլէ նա՛սըլ տօյուրա պիլիր՝ տէտիլէր : Ա՛յ ան-
 լէքէ՛ Գա՛ջ էքմէյինիզ վար՝ տէյիւ սու՛ալ էթ-

- 6 տիյինատէ, անլէր՝ Եւտի տանէ՝ տէտիլէր : Այէ ճեմա՛ւթըն եէր իւզէրինատէ օթոււրմասընը էմը էթտի, վէ օլ եէտի էքմէյի ալըպ՝ Թէշէքքիւր էթտի, վէ փարէլէյիպ՝ էօնլէրինէ գօմագ իւզրէ շայիրալէրինէ վէրտի . անլէր տտիի ճէմա՛ւթըն էօնիւնէ գօտը-
- 7 լար : Այէ պիր գաշ քիւչիւք պարզլարը օլմաղլէ, պէրէքէթ տու՛ասը օգուլուպ՝ Պուշլարը տա էօն-
- 8 լէրինէ գօյոււնըզ՝ տէտի : Այէ եէյիպ աղյտըլար, վէ փարշալարըն ֆազլասընտան եէտի գէնպիլ գալարը-
- 9 աըլար : Եէյէնլէր տտիի տէօրթ պինգ գատար իտի .
- 10 վէ անլէրի սալը վէրտի : Այէ տէր՛ագապ շայիրալէրի իլէ գայըղա պինիպ՝ Տալմանութա Թարաֆընա կիթտի :
- 11 Այէ ֆէրիտիլէր չըգըպ՝ անը Թէճրիպէ իչիւն, քէնտիսինատէն սէմատան պիր՝ ալամէթ Թալէպ էտէրէք, անըն իլէ միւպասէտէ էթմէյէ պաշլատըլար :
- 12 Այէ տէրուսինատէն ա՛հ չէքիպ՝ Պու նէսլ նի՛չիւն՝ ալամէթ Թալէպ էտէր . հագիգաթէն սիգէ տէրիմքի՛ պու նէսլէ պիր՝ ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝
- 13 տէտի : Այէ անլէրի պրագըպ՝ եինէ գայըղա կիրմէքլէ, գարշը Թարաֆա կէշտի :
- 14 Այէ էքմէք ալմասընը սւնութմըշլար իտի . գայըգտա տտիի եանլարընտա պիր էքմէքտէն պաշգա
- 15 եօգ իտի : Այէ անլէրէ՛ Պագընըզ, ֆէրիտիլէրին մոյասընտան վէ Հերսվդէտին մոյասընտան սագը-
- 16 նընըզ՝ աէյիւ Թէնպիհ էյլէտի : Այէ պիրիպիրի իլէ սէզլէշիպ՝ էքմէյիմիզ օլմասըղը իչիւն տիր՝ տէ-
- 17 տիլէր : Այէ Յիտուս պուսու պիլմէքլէ անլէրէ տէտիքի՛ Նի՛չիւն էքմէյիմիզ օլմասըղը իչիւն սէզլէշիրսինիզ . աա՛հա ֆէհ՛մ էթմէ՛զ մի սինիզ, վէ իտրաք

- էթմէ՞զ մի սինիզ . գալլինիզ տահա զալլի՞զ մի տիր :
 18 կեօղլէրինիզ վար իքէն կեօրմէ՞զ մի սինիզ , վէ գու-
 լագլարընըզ վար իքէն իշիթմէ՞զ մի սինիզ , խաթ-
 19 րընըզ տախի կեթիրմէ՞զ մի սինիզ : ՕԼ պէշ պին
 ատէմէ պէշ էքմէյի փարէլէյիպ՝ թե՛վզի՛ էլլէտիյիմ-
 20 տէ , գա՞ջ քիւֆէ տօլուսը արևան փարչա գալարը-
 տընըզ . անա՛ Օն իքի՛ տէտիլէր : Վէ օԼ տեօրթ պին
 քիշիյէ ետտի ե+թոյէ Բե՛վպ՛ եյլեթեյեթե , գա՞ջ զէն-
 պիլ տօլուսը փարչա գալարըտընըզ . անլէր տէ՛
 24 Ետտի՛ տէտիլէր : Վէ անլէրէ՛ Գն՞չիւն իտարաք էթ-
 մէզ սինիզ՝ տէտի :
 22 Վէ Բեթսայիգոյա կելտի . վէ եանընա պիր ա՛մա
 23 կեթիրիպ՝ անա տօգոււնմասընը րէճա էթտիլէր : Օ
 տախի ա՛մայը էլինտէն թուլթուպ՝ քեօյտէն տըշարը
 չըգարտը . վէ կեօղլէրինէ թիւքիւրիւպ՝ էլլէրինի
 անըն իւզէրինէ գօմաղլէ , անա՛ Պիր շէյ կեօրի՛յօր
 24 մը սըն՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Օ տախի պագըպ՝
 Ազաճլարա պէկզեր ատեմլէրի երւրիւր կեօրիւյօրըմ՝
 25 տէտի : Պա՛տէհու էլլէրինի թէքրար անըն կեօղլէրի
 իւզէրինէ գօյսուպ՝ պագտըրար . օ տախի իֆագաթ
 26 պուլուպ՝ հեր շէյի աշիքեարէ կեօրտիւ : Վէ՛ քեօյե
 կիրիպ՝ քեօյտէ քիմսէյէ սեօլլէմէյէտին՝ տէյերէք
 անը խանէտինէ կեօնտերտի :
 27 Վէ Յիսուս շայիրտլէրի իլէ Գայտերիյէ ի Փիլիպ-
 պոս քեյլլէրինէ կիտիպ՝ եօլտա շայիրտլէրինէ՛ Ատեմ-
 լէրին տէտիքլէրինէ կեօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէյիւ
 28 սու՛ալ էթտի : Անլէր տախի՛ վաֆթիզ էտիճի
 Յովհաննէս , վէ պա՛գըլարը Եգիա , վէ պա՛գըլարը
 տախի՛ Փէյզամպէրլէրտէն պիրի սին՝ Գեյօրլու՛ր՝ տէյիւ
 29 ճէվապ վերտիլէր : Վէ անլէրէ՛ Եա սիղին տէտիյի-

- նիզէ կէօրէ պէն քի՛մ իմ՝ տէտի . Պեարոս տախի
- 30 անա ճէվապէն՝ Սէն Մէսի՛Տ սին , տէտի : Վէ անլէրէ՛
Հագգըմտա քիմնէյէ պիր շէյ սեզլէմէյինիզ՝ տէյիւ
էքիտէն թէնպի՛Տ էյլէտի :
- 31 Վէ իպն իւլ ինսան չօգ էլէմ չէքիպ՝ իթիյար-
լար իլէ պաշ քեա՛հինլէր վէ 'իւլէմա թարաֆընտան
բէտա օլուհոււպ՝ գաթլ օլուհմագ , վէ իւլ կիւնտէն
սօկրա գըյամ էթմէք կերէք իտիյինի անլէրէ թա՛-
- 32 լիմ էթմէյէ պաշլատը : Վէ պու սէօզիւ աշիքեարէ
սէզլէտի . վէ Պեարոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝
- 33 թա՛գիր էթմէյէ պաշլատը : Ս տախի աէօնիւպ
շայիրտլէրինէ պագտըգտա , Պեարոսը թա՛գիր էտէ-
րէք՝ Արտըմա չէքիլ , էյ Շէյթան , զիրա Այլա՛հա
'ա՛իտ օլան շէյլէրէ տէյիլ , անճագ ատէմլէրէ 'ա՛իտ
օլան շէյլէրէ սարֆը էֆքեար էտէրսին՝ տէտի :
- 34 Վէ ճէմա՛աթը շայիրտլէրի իլէ պերապեր եանընա
չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՛ Հեր քիմ որտըմճա
կէլմէք իթէրսէ , թէրք ի նէֆա էտէրէք՝ իաշընը
- 35 եիւքլէնիպ արտըմ սըրա կէլսին : Ձիրա հեր քիմ
ճանընը գուրթարմագ իթէրսէ , անը զայ՝ էտէճէք ,
վէ հեր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ
իչիւն զայ՝ էտէրսէ , անը գուրթարաճագ աըր :
- 36 Ձիրա պիր ատէմ՝ պիւթիւն տիւնեսյը գազանըպ
տա , քէնաթ ճանընը զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ իսթիֆատէ
- 37 էտէր : Եաթօտ ատէմ՝ քէնաթ ճանընա պէտէլ նէ՞
- 38 վէրէ պիլիր : Ձիրա հեր քիմ պու զինաքեար վէ
կիւնաճքեար նէսլ իչինտէ՛ պէնտէն վէ սէօզլէրիմ-
տէն տօլայը ութանըրսա , իպն իւլ ինսան տախի
մուգատտես մէլա՛իքէսի իլէ քէնաթ ֆէտէրինին ճէ-
լալինտէ կէլտիյի զէման՝ անտէն տօլայը ութանա-

39 ճագ տըր : Վէ անլէրէ՝ Հագիգաթէն ոիզէ տերիմ
քի՝ պուրատա հագըր օլանլարտան պա՛գըսը վար
տըր քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահըն գուտրէթլէ կէլախլի-
նի կէօրմէլինճէ էօլիւմ ասլա թաթմայաճագ տըր
տէտի :

ՊԱՊ 9

1 Վէ ալթը կիւն սօնրա Յիսուս Պետրոս իլէ Յա-
կորոս վէ Յովհաննէսի պերապէր ալըպ՝ անլէրի եա-
լընըզ վէ թէնհաճէ եիւքսէք պիր տաղ իւզէրիննէ
2 կէօթիւրտիւ : Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէպէտ-
3 տիւլ էտիպ, էլպիսէսի փարլագ՝ եեր իւզէրինտէ
հիչ պիր գասսարըն պէյազ էտէմէյէճէյի տերէ-
ճէտէ, հէման գար կիպի ղայէթ պէյազ օլտու :
4 Վէ անլէրէ Մովսէս իլէ Եզիա կէօրիւնիւպ՝ Յիսուս
5 իլէ սէօլէշիօրլար իտի : Վէ Պետրոս Յիսուսա խի-
թապէն՝ Բապպի, պիզէ պուրատա պուլուհմագ էյի
տիր . վէ պիրի սէնին վէ պիրի Մովսէս վէ պիրի տէ
6 Եզիա իչիւն իւչ խայմէ եափալըմ՝ տէտի : Զիւնքի
գէյատէսիյլէ խազֆ էթմիշ օլմալարըլլէ, նէ սէօլ-
7 լէյէճէյինի պիլմէտի : Վէ պիր պուլուլթ անլէրի
կէօլկէսի ալթընա ալըպ՝ Սէվկիւլիւ օզլըմ՝ պու տըր,
պուհու տինկէյինիզ՝ տէյիւ պուլուլթտան պիր սէտա
8 կէլտի : Վէ հէման անլէր էթրաֆա պագըպ՝ եալը-
նըզ Յիսուստան մա՛տա եանլարընտա արթըզ քիմ-
9 սէյի կէօրմէտիլէր : Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն,
Խպն իւլ ինսան էմվաթտան գըյամ էաինճէյէտէք,
կէօրաիւքլէրինի քիմնէյէ նագլ էթմէտինլէր տէյիւ
10 անլէրէ թէնպիհ էթտի : Վէ պու սէօզիւ արալա-

- բննտա սագլայրայ՝ էմվտթտան գըյամ էթմէք նէ
 11 տէմէք օլտըղընը միւկասհէսէ էտէրլէր իտի : Աէ
 'իւլէմն նի՞չիւն՝ էվվէլա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր ,
 12 տէրլէր՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր : Օ տախի
 անլէրէ ճէվապէն՝ կէրչի Եղիա էվվէլա կէլիպ , հէր
 շէյի թանդիմ՝ էտէր , վէ Իպն իւլ ինսան հագգըն-
 տա , չօգ էլէմ չէքիպ հագարէթ կէօրէճէք տիր՝
 13 տէյիւ եազըլմըշ տըր . Պէն իսէ սիզէ տէրիմ քի՝
 Եղիա կէլմիշ տիր , վէ անըն հագգընտա եազըլտըղը
 իւզրէ , անա հէր իսթէտիքլէրի շէյի եափաըլար՝
 տէտի :
 14 Աէ շայիրտլէրին եանընա կէլտիլինտէ , անլէրին
 էթրաֆընտա իսյի ճէմն՝աթ վէ անլէր իլէ միւ-
 15 պասհէսէ էթմէքտէ օլան 'իւլէմայր կէօրտիւ : Աէ
 պիւթիւն ճէմն՝աթ անը կէօրտիւյիւ կիպի , հայրան
 օլուպ՝ եանընա տէյիրտէրէք , անը սէլամլատըլար :
 16 Օ տախի 'իւլէմայա՝ Անլէր իլէ նէ՞ մուկասհէսէ է-
 17 տիյօրսընըզ՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէսի իւզէրինէ , ճէ-
 մն՝աթտան պիր ատէմ՝ ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՛ալ-
 լիմ , օղըմը սանա կէթիրտիմ , անտէ պիր տիլսիզ
 18 բուհ օլմաղլէ , Հէր նէրէտէ թութարոա , անը եէրէ
 չարփար . օ տախի քէօփիւրիւպ տիլլէրինի դըճըր-
 տաաըր , վէ գուրուր . վէ՝ Անը չըգտըրնըզ տէյիւ
 շայիրտլէրինկէ սէօյլէտիմ իսէ տէ , մուգթէտիր օլ-
 19 մատըլար՝ տէտի : Օ տախի անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝
 էյ իմանսըզ նէսլ , նէ՞ վագթա գատար սիզին իլէ
 պէրապէր օլայրմ . նէ՞ վագթա գատար սիզէ թէ-
 համիւլ էտէյիմ . անը պանա կէթիրինիզ՝ տէտի :
 20 Աէ եանընա կէթիրտիքլէրինտէ , անը կէօրտիւյիւ
 կիպի բուհ անը սարստը . օ տախի եէրէ տիւշիւպ ,

- 21 աղբը քեօփիւրհրէք՝ եռւ վարլանար : Աէ Յիսուս
պռնուան նէ զէմանտէն պէրու անա վազը՝ օլտըղընը
փէտէրինտէն սու՛ալ էթտիքտէ , օ տախի՛ Սէպա-
- 22 վէթինտէն պէրու . Աէ անը հէլաք էթմէք իւզրէ
չօգ տէֆ՛ա տթէշէ վէ սույա տթմըշ տըր . լաքին
էյեր պիր շէյ եափա պիլիր իսէն , պիզէ մէրհամէթ
- 23 էտիպ իմտատ էյէ՛ տէտի : Յիսուս տախի անա՛
իման էտէ պիլիր իսէն , իման էտէնէ հէր շէյ միւմ-
- 24 քին տիր՝ տէտի : Աէ անիտէ չօճուղըն փէտէրի
կէօզ եաշը տէօքերէք ֆէրեատ էտիպ՝ իման էտէ-
րիմ՛, եա Րապպ , իմանսըղըրմա իմտատ էյլէ՛ տէ-
- 25 տի : Աէ Յիսուս ճէմա՛աթըն սէյիրտիպ ճէմ՛ օլ-
տըղընը կէօրտիւքտէ նափաք բուհու աղաբլայըպ
անա՛ էյ տիլիզ վէ սաղըր բուհ , պէն ստնա էմր
էտէրիմ՛, պռնտան չըգ վէ պիր տահա կիրմէ՛ տէտի :
- 26 Րուհ տախի պաղըրարագ վէ անը շիտտէթլէ սար-
սարագ չըգտը . օ տախի էօլիւ կիպի օլտու , շէզլէ
- 27 քի չօղլարը՝ էյօլիւշ տիր , տէտիլէր : Աէ Յիսուս
անը էլինտէն թութուպ դալտըրմաարլէ գալգար :
- 28 Աէ խանէյէ կիրտիլինտէ , շայիրտլէրի՛ Պիզ անը
նի՛չիւն չըգարամատըգ՝ տէյիւ անտէն թէնհաճէ
- 29 սու՛ալ էթտիլէր : Օ տախի անլէրէ՛ Պու մազուլէ-
նին , տաւ՛ա վէ օրուճտան զայրի պիր վէճհլէ չըգ-
մասը միւմքին տէյիլ տիր՝ տէտի :
- 30 Աէ օբատան չըգըպ՝ Գալիլեատան կէչէրլէր էքէն ,
պիր քիմնէնին վազըֆ օլմասընը իսթէմէզ իտի :
- 31 Չիրա շայիրտլէրինէ թա՛լիմ էտիպ , անլէրէ՛ իպն
իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէոլիմ՝ օլռնաճագ վէ
անը գաթլ էտէճէքլէր , վէ գաթլ օլռնտըգտան
սօկրա իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ՝ էտէճէք տիր՝

- 32 տէտի : Ամմա անլէր պու սէօղիւ անկամայրայ՝ ան-
տէն սու՛ալ էթմէյէ տաիի գօրգարլար :
- 33 Աէ կափառնայսուամ կէլաի . վէ խանէտէ իքէն
անլէրէ՛ Եօլտա պիրիպիրինիզ իլէ նէ՞ միւպասէսէ
- 34 էթտինիզ՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Անլէր տաիի սիւ-
քիւթ էթտիլէր . զիրա՛ Պէօյիւք քի՛մ տիր՝ տէյիւ
եօլտա պիրիպիրի իլէ միւպասէսէ էթմիլլէր իտի :
- 35 Օ տաիի օթուրասու , վէ օն իքիլէրի չազրրուպ ան-
լէրէ՛ Էյէր պիր քիմնէ պիրինճի օլմազ իսթէրսէ ,
ճիւմլէսինին մնւ՛աիիէրի վէ ճիւմլէսինին իրտմէթ-
- 36 քեարը օլսուն՝ տէտի : Աէ պիր չօճուգ ալլու օր-
թալարընտա տուրտուրտու , վէ անը գուճաղընա
- 37 ալլուպ անլէրէ , Հէր քիմ՝ պէօյլէ չօճուգլարտան
պիրինի պէնիմ՝ իսմիմ իչիւն գապուլ էտէրսէ , պէ-
նի գապուլ էթմիշ օլուր . վէ հէր քիմ՝ պէնի գա-
պուլ էտէրսէ , պէնի տէյիլ , Ֆազաթ պէնի իրասլ
էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր՝ տէտի :
- 38 Աէ Յոզտաննէս անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՛ալ-
լիմ՝ , արտըմըզնա կէլմէյէրէք , սէնին իսմինլէ ճինն-
լէր չըգարան պիր քիմնէ կէօրտիւք , վէ արտըմըզնա
- 39 կէլմէտիյինտէն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի : Յիսուս
իսէ տէտի քի՛ Անը մէն՝ էթմէյինիզ , զիրա իսմիմլէ
միւ՛ճիզէ իճրա էտիպ տէ , Ֆիլհալ պէնիմ՝ հազ-
- 40 գըմտա Ֆէնա սէօյլէյէ պիլէն եօզ տըր : Չիւնքի
պիզէ մուխալիֆ օլմայան պիզիմ՝ թարաֆըմըզտան
- 41 տըր : Չիրա Քրիստոսա միւթէ՛տլըգ օլտըզընըզտան
հէր քիմ՝ սիզէ պէնիմ՝ իսմիմ իչիւն պիր քեասէ սու
իչիրիքսէ , հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՛ էճրինի
- 42 աօլա զպ՝ էթմէյէճէք տիր : Աէ պանա ինանան
քիւչիւքլէրին պիրինի հէր քիմ՝ սիւրչտիւրիւրսէ ,

- պղծուեալ պիր՝ տէրմէն թաշը ասըլըպ՝ տէնիզէ
 43 ամթըլմասը քէնաինէ տասնա խայրը տըր: Վէ էյեր
 էլին սէնին սիւրչմէնէ սեպէպ օլուրսա, անը քէս.
 հայաթա սագաթ կիրմէք՝ իքի էլին օլուպ ճէհէն-
 նէմէ, օլ սեօնմէզ ամթէշէ կիթմէքտէն սանա խայրը
 44 տըր. Օրատա անլէրին գուրտու էօլմէզ վէ ամթէշի
 45 սեօնմէզ: Վէ էյեր պյաղըն սէնին սիւրչմէնէ սեպէպ
 օլուրսա, անը քէս. հայաթա թօփալ կիրմէք՝ իքի
 պյաղըն օլուպ ճէհէննէմէ, օլ սեօնմէզ ամթէշէ
 46 ամթըլմագտան սանա խայրը տըր. Օրատա անլէրին
 47 գուրտու էօլմէզ վէ ամթէշի սեօնմէզ: Վէ էյեր կէօ-
 զիւն սէնին սիւրչմէնէ սեպէպ օլուրսա, անը չըգար.
 մէլէքիւթ Ուլլասա թէք կէօզիւ կիրմէք՝ իքի կէօ-
 զիւն օլուպ ճէհէննէմ՝ ամթէշինէ ամթըլմագտան
 48 սանա խայրը տըր. Օրատա անլէրին գուրտու էօլ-
 49 մէզ վէ ամթէշի սեօնմէզ: Չիրա հեր քէս ամթէշէ
 թուզլանաճագ, վէ հեր գուրպան թուզլէ թուզլա-
 50 նաճագ տըր: Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ թաթ-
 սըզ օլուրսա, անը նէ՞ իլէ թէրպիլէ էսէճէքսինիզ.
 քէնաիլէրինիզտէ թուզընըզ օլուպ՝ պիրիպիրինիզ
 իլէ միւսալէմէթ իւզրէ օլուշըզ:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ օրատան գալգըպ՝ իրտանըն գարշը թարա-
 ֆընտան, Եէհուտիլէ հուտուտընա կէլաի. վէ խալգ
 թէքրար անըն եանընա ճէմ՝ օլտըգտա, քէնաի
 'ատէթի իւզրէ եինէ անլէրէ թա'լիմ՝ էտեր իտի:
 2 Վէ Ֆերիսիլէր անըն եանընա կէրիպ, անը թէճ-
 րիպէ էտերէք՝ Չէվճէսինի թաթլիզ էթմէք ատէմէ
 3 ճա'թզ մի՝ տէլիւ տնաէն սու՛ալ էթաիլէր: Օ աաիի

- անլերէ ճեղապէն՝ Մովսէս սիզէ նէ՞ էմբ էյլէտի՝
 4 տէտի : Ալ է անլեր՝ Մովսէս թալազնամէ եազրպ
 5 թաթլիզ էթմէյէ իզն վերտի՝ տէտիլէր : Ալ է Յիսուս
 անլերէ ճեղապէն՝ Աիզէ պու էմբի զըլզէթ ի գալ-
 6 պինիզ սեպէպիյլէ եազար : Ամմա իպթիտա ի խիլ-
 գաթաա Ալլահ անլերի էրքէք վէ տիշի խալզ էթտի :
 7 Պու սեպէպտէն աստմ՝ փէտերինի վէ վալիտէսինի
 8 թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլտարգ օլարապ, իքիսի
 եէք վիւճուս օլաճազլար . պինս՝էն՝ 'ալէյս արթըզ
 9 իքի տէյիլ, լաքին եէք վիւճուս տիրլէր : Իմաի Ալ-
 լահըն բապթ էյլէտիյինի ինսան սյըրմտարն՝ տէտի :
 10 Ալ է խանէտէ շայիրալէրի եինէ պուճու անտէն
 11 սու՛ալ էթտիլէր : Օ տտի՛ չէր քիմ՝ զէվճէսինի
 թաթլիզ էտիպ տիկերինի թէզէվվիւճ էտերոէ, անըն
 12 'ալէյսինէ զինա էտէր : Քէզալիք պիր գարը գօճա-
 սընը թաթլիզ էտիպ տիկերինէ թէզվիճ օլուճուլրսա,
 զինա էտէր՝ տէտի :
- 13 Ալ է անլերէ տօգուճմասը իչիւն եանընա քիւչիւք
 չօճուզլար կէթիրտիլէր . շայիրալէրի իսէ կէթիրէն-
 14 լէրի ազարլատըլար : Ալ է Յիսուս պուճու կէօր-
 տիւքաէ կիւճէնիպ՝ անլերէ խիթապէն՝ Պրագընըզ,
 չօճուզլար եանըմա կէլսինլէր, վէ անլերի մէն՝ էթ-
 մէյինիզ, զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մազուլէլէրին
 15 տիր : Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՛ մէլէքիւթ Ուլ-
 լահը ճէր քիմ՝ քիւչիւք չօճուզ կիպի գապուլ էթ-
 16 մէզսէ, անա ասլա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի : Ալ է
 անլերի գուճազընա ալըպ, իւզերլէրինէ էլլէրինի
 գոյարապ՝ անլերէ խայր տու՛ա էյլէտի :
- 17 Ալ է եօլա չըգտըզընտա, պիր քիմնէ եանընա
 սէթրտիպ՝ Տուզուլընտա տիզ չէօքտիւ . վէ անա՛

- Էյ քերիմ՝ մու՛սլլիմ, էպէտի հայաթա վարիս օւ-
 մագ իշիւն նէ՞ եափայլմ՝ տէյիւ. սու՛ալ էյլէտի :
 18 Յիսուս տախի անա՛ Նի՛շիւն պանա քերիմ՝ աէյօր-
 սըն . պիրտէն, եա՛նի Ալլահտան զայրի քերիմ՝ եօզ
 19 տըր : Էմբէրի պիլիբսին . Ձինա էթմէյէսին, Գաթլ
 էթմէյէսին, Սըբգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհա-
 տէթ էթմէյէսին, Ղատր էթմէյէսին, Փէտերինկէ
 20 վէ վալիտէնկէ հիւրմէթ էյլէ՛ տէտի : Օ տախի անա
 ճէվապէն՝ Էյ մու՛սլլիմ, պանլարըն ճիւմլէտինի
 21 սէպավէթիմտէն պերու հըֆղ էյլէտիմ՝ տէտի : Ալ է
 Յիսուս անա պագըպ անը սէվտի, վէ անա խիթա-
 պէն՝ Պիր նօգսանընկ վար . կիտիպ՝ նէնկ վար իսէ
 սաթ, Ֆուգարայա վեր, վէ սէմատա խաղինէյէ
 մալիք օլուբսըն . վէ խաչը եիւքլէնիպ կէլ, պանա
 22 թապի՛ օլ՝ տէտի : Օ տախի պու սէօզտէն զամնաք
 օլտու, վէ միւքէտտեր օլարապ կիթտի, չիւնքի չօզ
 23 մալի վար իտի : Յիսուս տախի էթրաֆընա պագըպ
 շայիրտլերինէ՛ Մալտար քիմսէյէր մէլէքիւթ Ուլ-
 24 լահա նէ կիւճլէ կիրերլէր՝ տէտի : Շայիրտլերի իսէ
 անըն սէօզլերինէ հայրան գալմալարըյլէ, Յիսուս
 թէքրար անլերէ ճէվապէն՝ Էյ չօճուգլարըմ, մալէ
 իթիմատ էտէնլերին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսի
 25 նէ կիւճ տիր : Ձէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէ-
 տինտէն, տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա
 26 գօլայ տըր՝ տէտի : Ալ է անլեր զէյատեսիյլէ հայրան
 օլուպ, արալարընտա՛ էյլէ իսէ քի՞մ՝ իելաս պուլա
 27 պիլիբ՝ տէտիլէր : Ալ է Յիսուս անլերէ պագըպ՝ Ին-
 սան՝ ինտինտէ պու զայր ի միւմքին տիր, լաքին
 Ալլահըն՝ ինտինտէ տէյիւ տիր, գիրա՛ ինա Ալլահ
 28 հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի : Պետրոս անա՛ իշթէ

- 29 պիզ Տէր շէյի թերք էտիպ սսնա թապի՝ օլտըգ՝
 տեմէյէ պաշլատը : Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Հագի-
 գաթէն սիզէ տերիմ՝ քի՝ պէնիմ իչիւն վէ պէշա-
 րէթ իչիւն խանէ եա պիրատեր եա Տեմշիրէ եա
 փէտեր եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվլատ եա թար-
 30 լալարը թերք էթմիշ օլուպ սա, Շիմտի պու զէ-
 մանտէ թէ՛ատտիլէր իլէ պերապէր եիւզ գաթ
 զիյատէ խանէ վէ պիրատեր վէ Տեմշիրէ վէ վալիտէ
 վէ էվլատ վէ թարլալարա, վէ ախրէթատ Տայաթը
 էպէտիյէյէ նա՛իլ օլմայաճագ պիր քիմսէ եօզ սըր :
 31 Լաքին չօզ էվվէլքիլէր սօնրաքի վէ սօնրաքիլէր էվ-
 վէլքի օլաճագ սըր՝ տէտի :
 32 Վէ անլէր Երուսաղէմէ չրգմագ իւզրէ եօլտա
 իքէն, Յիսուս էօնլէրինճէ կիտեր իաի, վէ անլէր
 Տայրան գալարագ, արտընճա կիտեր իքէն գօրգար-
 լար իտի . վէ եինէ օն իքիլէրի եաճընա ալըպ՝ քէն-
 աինէ օլաճագ վուգու՛աթը անլէրէ ռէօյլէմէյէ պաշ-
 33 լատը . Եա՛նի՛ իշթէ պիզ Երուսաղէմէ չրգըյօրըզ,
 վէ Իպն իւլ ինսան պաշ քեաՏիինլէր իլէ ՚իւլէմայա
 թէտիմ՝ օլուհաճագ, անլէր տախի անըն գաթիլինէ
 Տիւքմ՝ էտիպ, անը թա՛իֆէլէրին էլինէ թէտիմ՝
 34 էտէճէքլէր . Պուշլար տախի անը իսթիՏզա էտիպ՝
 գամշըյլէ տէօյերէք իւզերինէ թիւքիւրէճէքլէր, վէ
 անը գաթլ էտէճէքլէր . օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ
 գըյամ՝ էտէճէք տիր՝ ԴԵԴԻ :
 35 Վէ Չքերդէսս օղուլլարը Յակոբոս իլէ ՅովՏան-
 նէս եաճընա կէլիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ, թալէպ էտէ-
 ճէյիմիզ շէյի պիզէ իճրա էթմէկի իսթերիզ՝ տէ-
 36 տիլէր : Ս տախի անլէրէ՛ . Աիզէ նէ՞ իճրա էթմէմի
 37 իսթերսինիզ՝ տէտի : Անլէր տախի անա՛ ճէլալիկտէ

- պիտիմիզ սաղըհատա վէ պիտիմիզ սաղըհատ օթսւր-
 38 մաղը պիզէ իհսան էլլէ՝ տէտիլէր : Աէ Յիսուս ան-
 լէրէ՝ Նէ թալէպ էթտիլիինիզի պիլմէզտինիզ . պէնիմ
 իչէճէլիմ քեսստէտէն իչմէյէ , վէ վաֆթիզ օլուհա-
 ճաղըմ վաֆթիզիլէ վաֆթիզ օլուհամաղա մուգթէտիմ
 մի սինիզ՝ տէտիլքատէ , Մուգթէտիլ իզ՝ տէտիլէր :
 39 Յիսուս իսէ անլէրէ՝ կէրչի պէնիմ իչէճէլիմ քես-
 ստէտէն իչէճէքսինիզ , վէ պէնիմ վաֆթիզ օլուհա-
 40 ճաղըմ վաֆթիզիլէ վաֆթիզ օլուհաճաղաբնրզ . Լա-
 քին սաղըմտա վէ սաղըմտա օթսւրմաղը իհսան էթ-
 մէք պանա բաճի՝ օլմալըպ , անճազ քիմլէր իչիւն
 41 հաղըրլանմը իսէ անլէրէ վերէլէր՝ տէտի : Աէ Դիլի
 օն շայրուլէր պուհու իչիթտիլքատէ , Յակարսս վէ Յով-
 42 հաննէսէ կիւճէնմէյէ պաշլաարլար : Ամմա Յիսուս
 անլէրի չաղըրըպ՝ թա՛իֆէլէրին հիւքմտարլարը
 'ատտ օլուհանլար անլէրին իւզէրինէ թէսալլիւթ
 էտիպ , պէզիւքլէրի տաիի անլէր իւզէրինէ իճրա ի
 43 հիւքիւմէթ էթտիլէրինի պիլիսինիզ . Ամմա արա-
 նըզտա պէզլէ օլմաարն , լաքին արանըզտա պէզիւք
 44 օլմազ իսթէյէն՝ իրտմէթքեսարընրզ , վէ սիզտէն
 պիլիինճի օլմազ իսթէյէն՝ ճիւմլէոինին գուլու օլ-
 45 սուն : Չիբա իպն իւլ ինսան տաիի քէնտինէ իբա-
 մէթ օլուհամազ իչիւն տէլիլ , անճազ իբտմէթ էթ-
 մէք , վէ նէֆսինի չօզ քիմնէլէրին պէտէլինէ Ֆի-
 տիլէ վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի :
 46 Աէ Երիքոզ կէլիպ քէնտիսի՝ շայրալէրի իլէ
 պիլ իսալլի ճէմա՛տթ տաիի պէրապէր օլարազ , Երի-
 քոզտան չըգար իքէն , Տիմէօս օղու Պարտիմէօս
 նամընտա պիլ ա՛մա եօլ քէնարընտա օթսւրուզ
 47 տիլէնիյօր իտի : Աէ Նազարէթլի Յիսուս օլարընը

- իշխութեամբ՝ Եւ Յիսուս իպն ի Դաւիթ, պահա մերհամեթ էյլէ՝ տէյիւ ֆերեաս եթմէյէ պաշլատը:
- 48 Վէ սիւքիւթ էթմէսի իչիւն չօգ քիմնէլէր անը ազարլտաը իոէ տէ, օ տահա զիյատէ՝ Եւ իպն ի Դաւիթ, պահա մերհամեթ էյլէ՝ տէյիւ ֆերեաս
- 49 էտէր իտի: Վէ Յիսուս աուրուպ՝ չաղըրլմասընը էմր էյլէտի. վէ ա՛մայը չաղըրըպ անա՝ ճէսարէթ-
- 50 լէն, գալգ, սէնի չաղըրըյօր՝ տէտիլէր: Օ տախի՛ ապասընը աթարագ գալգըպ՝ Յիսուսըն եանընա
- 51 կէլտի: Վէ Յիսուս անա խիթապէն՝ Նէ՞ իսթէրսին քի սանա եափայըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, ա՛մա անա՛
- 52 Բապպուհի, կէօզլէրիմ աչըլսըն՝ տէտի: Վէ Յիսուս անա՛ կիթ, իմանըն սէնի իէլաս էթտի՛ տէտիքտէ, անըն կէօզլէրի տէր հալ աչըլըպ, եօլտա Յիսուսըն արտը սըրա կիթտի:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Երուսաղէմէ եագլաշարագ, Զէյթուն տազընըն գուրպինտէ վագը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Բեթանիայա եագըն կէլտիքլէրինտէ, շայիրտլէրինտէն
- 2 իքիսինի կէօնաէրիպ, Անլէրէ խիթապէն՝ Գարշընըզտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իչինէ կիրտիյինիզ կիպի, իւզէրինէ հիչ պիր քիմնէ պինմէմիշ, պաղը պիր սըփա պուլուրսընըզ. անը չէօզիւպ կէթիրինիզ:
- 3 Վէ էյեր պիր քիմնէ սիզէ՝ Պու էթտաիյինիզ նէ՞ տիր՝ տերոէ, Էֆէնտիյէ լագըմ՝ աըր՝ տէյինիզ. օ տախի անը հէման պուրայա կէօնաէրէճէք տիր՝
- 4 տէտի: Անլէր տախի կիտիպ՝ սըփայը տըշարըտա գափուհըն եանընտա եօլ իւզէրինտէ պաղը պու-

- 5 լուպ չէօզտիւլէր: Վէ օրատա տուրանլարըն պա՛-
 6 զրոր անլէրէ՛ Սըփայը չէօզմէքլէ նէ՞ եափը յօրսընըզ,
 7 Վէ սըփայը Յիսուսա կէթիրիպ, անըն իւզէրինէ
 8 տի: Զօգ քիմնէլէր տաթի էլպիսէլէրինի եօլա սեր-
 9 տիպ՝ եօլա տէօշէյերէք, էօճտէն կիտէնլէր վէ
 10 լէն միւպարէք օլսուն: [Բապպըն իսմիլէ] կէլէն
 11 փէտէրիմիզ Դաւիթին մէլէքիւթիւ միւպարէք օլ-
 12 սուն. եիւճէլէրտէ Օսաննա՛ տէյերէք նիտա էտեր-
 13 լէր իտի: Վէ Յիսուս Երուսաղէմէ կէլիպ Տէյքէլէ
 14 կիրտի. վէ էթրաֆընտա Տէր շէյէ նազար գըլըպ,
 15 արթըգ վագըթ կէճ օլմաղէ, օն իքիլէր իլէ պէ-
 16 րապէր Բեթանիայա չըգար:
 17 Վէ էրթէսի կիւն Բեթանիատան չըգտըգլա-
 18 րընտա աճըգտը: Վէ ուզագտան իւզէրինտէ եափ-
 19 րաղը պուլունան պիր ինճիր ազաճը կէօրմէքլէ,
 20 անտէ պիր շէյ պուլսը մը իմ տէյիւ, անըն եա-
 21 նընա կիթտիքտէ, եափրագլարտան պաշգա պիր
 22 շէյ պուլմատը, գիրա ինճիր վագթը տէյիլ իտի:
 23 Վէ [Յիսուս] անա խիթապէն՝ Պոււնտան պէօյլէ
 24 էպէտէն պիր քիմնէ սէնտէն մէյվէ եէմէսին՝ տէ-
 25 տի. շպիրալէրի տաթի պոււնու իշիթտիլէր:
 26 Վէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ, Յիսուս Տէյ-
 27 քէլէ կիրթպ՝ Տէյքէլտէ ախզ ու ի՛թա էտէնլէրի
 28 չըգտըմաղա պաշլատը, վէ սարրաֆլարըն փիշթափ-
 29 թալարընը, վէ կէօյերճին սաթանլարըն իւքէմլէ-

- 16 Լէրինի ալթ իւթ եթտի : Վէ պիր քիմնէնին հէյ-
 քէլտէն պիր գապ կէչիրմէսինի պրագմազ իտի :
- 17 Վէ թա'լիմ էտերէք անլէրէ՝ խանէմ ճիւմլէ միլ-
 լէթլէր իչիւն 'իպատէթխանէ թէսմիյէ օլաւնաճագ
 աըր՝ տէյիւ մուհարրէր տէյի'լ մի, ֆագաթ սիզ
- 18 անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի : Վէ
 'իւլէմա իլէ պաշ քեահինլէր պուռու իշիթմէլէ-
 րիլլէ անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար իտի .
 չիւնքի անտէն գորգարլար իտի, զիրա պիւթիւն
 ճէմա'աթ անըն թա'լիմինտէն հայրան օլմուշ
- 19 իտի : Վէ ագշամ օլարգտա շէհրտէն տըշարը
 չըգտը :
- 20 Վէ սապահլայըն ինճիր աղաճընըն եանընտան
 կէչէր իքէն, անը քէօքիւնտէն գուրումըշ կէօր-
- 21 տիւլէր : Վէ Պետրոս թէգէքքիւր էտերէք անա՝
 էյ Մու'ալլիմ, պագ լա'նէթ էթտիյիյ ինճիր ա-
- 22 զաճը գուրումըշ տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի ան-
 լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլ-
- 23 սուն : Զիրա հագիգաթէն սիզէ տերիմ քի՝ հէր
 քիմ պու տաղա խիթապէն՝ Գալզ քէնտինի տէ-
 նիզէ աթ՝ տէյիպ տէ գալպինտէ շիւպհէ էթմէյէ-
 րէք, անճագ տէտիյի շէյլէրին վագը՝ օլաճաղընա
 իման էտերսէ, տէտիյի հէր նէ իսէ անա վագը՝
- 24 օլաճագ տըր : Անըն իչիւն սիզէ տերիմ քի՝ Տու'ա
 իլէ տիլէտիյինիզ հէր շէյի ալաճաղընըզա իթի-
- 25 գատ էտինիզ, վէ սիզէ օլաճագ տըր : Վէ տու'այա
 աուրարղընըզտա էյէր պիր քիմնէ 'ալէյհինտէ պիր
 շէյինիզ վար իսէ, 'աֆվ էտինիզ, թա քի սէմա-
 վաթտա օլան ֆէտերինիզ տախի սիզին սուչլարը-
- 26 նըզը սիզէ 'աֆվ էտէ : Ամմա էյէր սիզ 'աֆվ

- էթմէզսէնիզ, սէմավաթտա օլան ֆէտէրինիզ տա-
 խի սիզին սուշլարընըզը 'աֆվ էթմէյէճէք տիր'
 տէտի:
- 27 Վէ եինէ Երուսաղէմէ կէլտիքէրինտէ, քէնտի-
 սի հէյքէլտէ կէզէր իքէն, պաշ քեասհինլէր իլէ
 'իւլէմա վէ իթիյարլար անըն եանընա կէլիպ:
- 28 Անա՝ Պուշլարը նէ՞ սէլասհիյէթլէ իճրա էտիյօսըն,
 վէ պուշլարը էթմէք սէլասհիյէթինի սանա քի՞մ
- 29 վէրտի՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
 Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սու՛ալ էտէյիմ. պանա
 ճէվապընը վէրտիյինիզ հալտէ, պէն տախի պու-
 շէյլէրի նէ սէլասհիյէթլէ իճրա էթտիյիմի սիզէ
- 30 սէզլէրիմ. Յովհաննէսին վաֆիթիզի սէմատա՞ն մը,
 եօգսա ինսանտա՞ն մը իտի. պանա ճէվապ վէրինիզ՝
- 31 տէտի: Անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէք-
 քիւր էտէրէք տէտիլէր քի՛ էյէր Ամատան տէ-
 սէք՝ Ես նի՞չիւն անա ինանմատընըզ՝ տէյէճէք,
- 32 Վէ էյէր՝ ինսանտան տէսէք. . . գազմտան գօր-
 գարլար իտի. զիրա ճիւմլէտի Յովհաննէսին ֆիլ
 հագիգէ փէյղամպէր օլտըզը իթիգատընտա իտի-
- 33 լէր: Օլ վագըթ Յիսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ տէ-
 տիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տա-
 խի պու շէյլէրի նէ սէլասհիյէթլէ իճրա էթտիյիմի
 սիզէ սէզլէմէմ՝ տէտի:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ անլէրէ թէմնիլաթլէ սէզլէմէյէ պաշլատը.
 Պիր ատէմ՝ պաղ տիքիպ էթրաֆընա չիթ չէվիրտի,
 վէ պիր մա՛սերէ գազըպ գուլլէ պինա էթտի: վէ
 անը պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթ-

- 2 տի : Վէ մէվսիմինտէ , պաղծըլարտան պաղըն մահ-
սուլընտան ալմագ իւղրէ , պաղծըլարա պիր գուլ
- 3 կէօնտերտի : Ամմա անլէր անը թուլթուպ տէզյէ-
4 րէք՝ պօշ կէօնտերտիլէր : Վէ եինէ անլէրէ պաշգա
պիր գուլ կէօնտերտի . անը տախի թաշլպլըպ պա-
շընը եարալպարագ՝ հագարէթլէ կէօնտերտիլէր .
- 5 Վէ թէքբար պաշգասընը կէօնտերտի , անը տախի
գաթլ էթտիլէր , վէ տահա նիչէ քիմսէլէր ՎօնԿեր-
Կէ Կէ Կէ , պա՛ղըլարընը տէզյտիւլէր վէ պա՛ղըլա-
6 բընը գաթլ էթտիլէր : Իմտի պիր սեվկիւլիւ օղլու
տախի պուլուհմաղլէ՝ Օղլըմա հիւրմէթ էտերլէր՝
տէյերէք , ճիւմլէսինտէն սօկրա անը տախի եան-
7 լարընա կէօնտերտի : Լաքին օլ պաղծըլար պիրիպի-
րինէ , Պու՛ վարիս տիր . կէլինիզ անը էօլտիւրէլիմ՝
8 վէ միրաս պիզիմ՝ օլուր տէտիլէր : Վէ անը թուլթուպ
էօլտիւրտիւլէր վէ պաղտան տըշարը աթտըլար :
9 Իմտի պաղ սահիպի նէ՞ եափաճագ տըր . կէլիպ օլ
պաղծըլարը հէլաք էտէճէք , վէ պաղը պաշգա
10 քիմսէլէրէ վէրէճէք տիր : Եափուճըլարըն րէտտ
11 էթտիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու : Պու Բապպ
- թարաֆընտան օլտու , վէ կէօզլէրիմիզ էօնիւնտէ
'աճա՛իպ տիր՝ տէյիւ մուհարրէր օլանը օգո՛ւմա-
տընըզ մը :
- 12 Վէ պու թէմնիլի քէնտիլէրի հագգընտա սէզյ-
լէտիլինի անլամալարըյլէ անը թուլթուպա ֆուր-
սաթտ արատըլար իսէ տէ , ճէմա՛աթտան գօրգտըզ-
լարընտան , անը պրագըպ կիթտիլէր :
- 13 Վէ անը քէլամլէ թուլթուպ իւղրէ , եանընա
ֆերիտիլէր իլէ Հերօտէտիլէրտէն պա՛ղըլարընը կէօն-
14 տերտիլէր : Անլէր տախի կէլիպ անա՛ Էյ մու՛ալ-

- լիմ՝ սենին հազգ օլուպ՝ քիմնէյի վազիֆէ էտին-
մէտիյնի պիլիբիզ . զիրա ստեմլէրին խաթրընը
սայմայրպ՝ Ալլահն թարիգինի հազիգաթ իւզրէ
թա՛լիմ էտերսին . Գայտերէ վէրկի վէրմէք ճա՛ն՞զ
մի , եօզսա տէյիլ մի . վէրէլիմ՝ մի , եօզսա վէր-
- 15 մէյէլիմ՝ մի՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրին միւրա՛ի-
լիյնի պիլմէքլէ , անլէրէ՛ Պէնի նի՛չիւն թէճրիպէ
էտիյօրսընըզ . պանա պիր տինար կեթիրինիզ կեօ-
- 16 ըկիմ՝ տէտի : Անլէր տախի կէթիրտիլէր , վէ ան-
լէրէ՛ Պու սուրէթ վէ եազը քիմի՞ն տիր՝ տէտիյն-
- 17 տէ , Գայտերին՝ տէտիլէր : Աէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Գայտերէ 'ա՛խտ օլտնը Գայտերէ , վէ Ալլա-
հա 'ա՛խտ օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի . վէ
անա թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր :
- 18 Աէ գըյամէթ եօզ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր ետ-
- 19 նընա կէչիպ՝ անա սու՛ալ էտերէք , էյ մն՛ալլիմ՝ ,
Մոմսէս պիզէ՛ էյէր պիր քիմնէնին գարնտաշը էվ-
լատարզ վէֆաթ էտերէք , զէվճէտինի թէրք էտեր-
սէ , գարնտաշը անըն զէվճէտինի ալըպ քէնտի գարն-
տաշընա զիւրրիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէյիւ եազտը :
- 20 Իմտի եէտի գարնտաշ վար իտի . պիրինճիսի պիր
զէվճէ ալտը վէ զիւրրիյէթ պրագմայարագ վէֆաթ
- 21 էլլէտի : Իքինճիսի տախի մէզպուրէյի ալըպ՝ զիւր-
րիյէթ պրագմայարագ վէֆաթ էյլէտի . քէզալիք
- 22 իւչիւնճիւսիւ պէզյլէ օլտա : Պա սուրէիլէ եէտիսի
տախի մէզպուրէյի ալըպ զիւրրիյէթ պրագմատըլար .
ճիւմլէսինտէն սօչրա օլ գարը տախի վէֆաթ էթտի :
- 23 Իմտի գըյամէթտէ , գըյամ էթտիլէրի զէման ,
անլէրաէն հա՞նկըսընըն զէվճէտի օլաճագ . չիւնքի
- 24 եէտիսինին տախի մէնքուհէտի օլտա՛ տէտիլէր : Աէ

- Յիսուս անլերէ ճեղապէն՝ Զելայէթինիզ Գիթապ-
 25 ւարը վէ Ալլահն գուարէթինի պիլմէտիյինիզտէն
 տէյի^օ մի տիր : Զիրո էմվաթտան գըյամ էթտիք-
 լէրինտէ նէ թեզէվիւճ էտերլէր , նէ տէ թեզվիճ
 օլունուրլար . անճագ սէմազաթտա օլան մէլէքլէր
- 26 կիպի տիրլէր : Ամմո էմվաթըն գըյամը խուսու-
 սընտա՝ Մովսէսին քիթապընտա , չալը Ֆըգրուսընտա
 Ալլահն սնա սեզլէյիպ՝ Պէն Աբրահամըն Ալլահը
 վէ իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ տէ-
- 27 տիյինի օգո^օ մաաընըզ մը : Ալլահ էօլիւլէրին Ալլահը
 օլմայըպ , հոյաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր . պու-
 ճիհէթլէ սիզ զիյատէսիյլէ զէլայէթտէ սինիզ՝ տէտի :
- 28 Վէ 'իւլէմատան պիրի կէլիպ անլերին միւպահէսէ-
 սինի իշիտերէք , անըն անլերէ կիւզէլ ճեղապ վէր-
 տիյինի կէօրմէքլէ , անա՝ Ղիւմլէ էմրլէրին պիրին-
- 29 ճիսի հա^օնկըսը տըր՝ տէյիւ սու՝ալ էթտի : Վէ
 Յիսուս անա ճեղապէն՝ Ղիւմլէ էմրլէրին պիրինճիսի
 ուս տըր . էյ իսրայէլ , տիյլէ , Ալլահըմըզ Բապպ՝
- 30 Բապպ ը վահիտ տիր . Վէ Ալլահըն օլան Բապպը
 պիւթիւն գալպիկտէն վէ պիւթիւն ճանըկտան վէ
 պիւթիւն Ֆիքրիկտէն վէ պիւթիւն գուզվէթիկտէն
- 31 սեվէսին . պիրինճի էմր պու տըր : Վէ պունա պէկ-
 գէր իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնշըկը քէնտիկ կիպի
 սեվէսին . պունլարտան պէջիւք տիկէր պիր էմր եօգ
- 32 տըր՝ տէտի : Վէ օլ 'ալիմ՝ անա՝ կիւզէլ , էյ մու՝ալ-
 լիմ՝ , հագիգաթ իւզրէ սեզլէտին , զիրա Ալլահ պիր
- 33 տիր , վէ անտէն ղայրի եօգ տըր : Վէ անը պիւթիւն
 գալպտէն վէ պիւթիւն 'ագըլտան վէ պիւթիւն ճան-
 տան վէ պիւթիւն գուզվէթտէն սեվմէք , վէ գօն-
 շըյը քէնտի կիպի սեվմէք ճիւմլէ մուհրագալար-

- 34 տան վէ զէպիՏէլէրտէն էյի տիր՝ տէտի : Յիսուս
տախի անըն՝ ագիլանի ճէվապ վէրտիյինի կէօրմէքլէ ,
Ալլահհըն մէլէքիւթիւհատէն ուղապ տէյիլ սին՝ տէտի .
վէ անա արթըգ պիր քիմսէ սու՛ալ էթմէյէ ճէսա-
րէթ էտէմէտի :
- 35 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա՛լիմ՝ էտեր իքէն ճէ-
վապ վէրիպ՝ ՚Իւլէմա նա՞սըլ ՄէսիՏ Դաւիթին օղ-
- 36 լու տըր՝ տերլէր : Ձիրա Դաւիթ քէնտիսի Րուհ
իւլ Գուտսլէ տէտի քի՝ Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն
սէնին տիւշմէնլէրինի սյադլարըկա պասամագ էտին .
- 37 ճէյէտէք սաղըմտա օթուր՝ պույուրտու : Իմտի
Դաւիթ քէնտիտի անա Բապպ տէտիյի հալտէ , նա՞-
սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի . վէ պիր չօգ ճէմա՛աթ
իսթէքլէ անը տինլէր իտի :
- 38 Վէ անլէրէ թա՛լիմինտէ տէտի քի՝ կէնիշ էլպիտէ
39 իլէ կէզմէք վէ չարշըլարտա սելամլար , Վէ սինա-
ղօղլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթլէրտէ
պաշ սէտիրլէր իսթէյէն՝ ՚իւլէմատան սագընընըլ :
- 40 Պուհլար տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօս-
թերիշ իչիւն ուղուն տու՛ալար էտերլէր . անլէր
տահա շիտտէթլի՝ ազասրա տիւչար օլաճագ տըր :
- 41 Վէ Յիսուս խաղինէնին գարըրսընտա օթուրուպ՝
ճէմա՛աթըն խաղինէյէ նասըլ ազչէ աթարգլարընա
նազար էտիյօր իտի . վէ չօգ զէնկինլէր չօգ աթար-
42 լար : Վէ պիր Փագիր տուլ գարը կէլիպ պիր ման-
43 կըր գըյմէթինտէ իքի փուլ աթար : Վէ շայիրա-
լէրինի չաղըրըպ անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝
քի՝ պու Փագիր տուլ գարը խաղինէյէ աթանլարըն
44 ճիւմլէսինտէն զիյատտէ աթար . Ձիրա ճիւմլէսի քէն-
տիլէրին Փազլասընտան աթարլար . պու գարը իտէ

քէնտի եօզլըղընտան, հէր նէսի վար իսէ, պիւթիւն
նաֆագասընը աթտը՝ տէտի :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն, շայիրա-
լէրինտէն պիրի անա՝ էյ Մու՛ալլիմ՝ պագ, նա՛սըլ
2 Թաշլար վէ նա՛սըլ պինալար տըր՝ տէտի : Յիսուս
տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէզիւք պինալարը
կէօրիւ՛յօր մը սըն . երգըլմատըգ պիրիպիրի իւզէ-
րինտէ հիչ պիր Թաշ գալմայաճագ տըր՝ տէտի :
- 3 Վէ Զէյթուն տաղընտա հէյքէլին գարչըսընտա
օթուարըղընտա, Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ Յով-
հաննէս վէ Անդրէաս անա Թէնհաճէ սու՛ալ էտիպ,
4 Պու շէյլէրին նէ զէման վուգու՛ պուլաճաղընը,
վէ ճիւմլէ պու շէյլէրին իթմամ՝ օլունաճաղը վագ-
5 Թըն՝ ալամէթինի պիզէ սէզլէ՝ տէտիլէր : Յիսուս
տախի ճէվապա պաշայըպ անլէրէ տէտի քի՝ Սա-
6 գընընըգ, սիզի քիմնէ իզլալ էթմէսին : Զիրա չօգ
քիմնէլէր՝ Մե՛սիս պէն իմ՝ տէյերէք, պէնիմ իս-
7 միմլէ կէլիպ չօգ քիմնէլէրի իզլալ էտէճէլէր : Վէ
ճէնքլէր իլէ ճէնք Թէվաթուրլարը իշիթտիլինիզ
վագըթ, միւզթարիպ օլմայասընըգ . զիրա պուշլար
վուգու՛ պուլմագ կէրէք տիր, լաքին տաճա նի-
8 հայէթ տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթ՝ ալէյ-
հինէ, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ՝ ալէյհինէ գալ-
գըշըպ՝ նիչէ մաճալլէրտէ զէլգէլէլէր օլաճագ, վէ
գըթըգ էլէ իիթիլալար օլաճագ . պուշլար էլէմ-
9 լէրին իպթիտասը տըր : Աիզ տախի սագընընըգ,
զիրա սիզի միլլէթ մէճլիտլէրինէ Թէսլիմ էտէճէք-

- 10 օլմագ իւզրէ ճէլպ օլուհնաճագսընըզ : վէ եվվէլա
 պէշարէթ ճիւմլէ միլլէթլէրէ վա՛զ օլուհնագ կէրէք
 11 տիր : վէ սիդի թէսլիմ՝ էթմէք իչիւն կէօթիւր-
 տիւքլէրի վազըթ, եվվէլճէ էնտիշէ էտիպ տէ՛ Նէ
 սէջլէյէլիմ՝ տէյիւ տիւշիւհմէյինիզ, լաքին օլ
 սա՛աթաս սիզէ նէ վէրիլիբոսէ անը սէջլէյինիզ.
 զիրա սէջլէյէնլէր սիզ տէյիւ սինիզ, անճագ Բուհ
 12 իւլ Գուտս տրր : Իմտի գարնտաշ գարնտաշը, վէ
 փէտէր եվլաաը էօլիւմէ թէսլիմ՝ էտէճէք, վէ եվ-
 լաա վալիտէյն իւզէրինէ գալգըպ՝ անլէրի գաթլ
 13 էտէճէքլէր : վէ իսմիմ իչիւն ճիւմլէ թարաֆըն-
 տան պուզզ օլուհնաճագսընըզ, ամմա նիհայէթէ
 տէյին սապր էտէն խէլաս պուլսր :
 14 վէ Դանիէլ փէյղամպէր վասըթասըյլէ խապէր
 վէրիլէն խարապիլէթ մէքրուհէսինին ճա՛իզ օլ-
 մայան եէրտէ տուրտըղընը կէօրտիլիւհիւզտէ,
 (օգույան անլասըն,) օ զէման Եէհուտիլէտէ օլան-
 15 լար տաղլարա գաշըպ, Տամաս օլան՝ խանէյէ էն-
 մէսին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմաղա իչէրի
 16 կիրմէսին : Թարլատա օլան տախի լիպասընը ալ-
 17 մաղա կէրի տէօնմէսին : վէ վա՛յ օլ կիւնլէրտէ
 18 համիլէ վէ էմգիլիլի օլանլարա : վէ Ֆիրարընըզ
 գըշա թէսատիւֆ էթմէսին տէյիւ տու՛ա էտինիզ.
 19 Ջիրա Ալլահըն խալգ էյլէալի խիլգաթըն իպթի-
 տասընտան պու անէտէք միսի վուգու՛ պուլմամըշ
 վէ սալա պուլմայանագ շիտտէթլի մուզայագա օլ
 20 կիւնլէրտէ օլանագ տրր : վէ էյէր Բապպ օլ կիւն-
 լէրի գըստալթմասա խտի, հիշ պիր պէշէր գուր-

- սէմառա օլան մէլա'իքէնին վէ հաթթա Օղլըն տա-
 33 խի մա'լիւմաթը եօզ արր : Սագընընըզ, սւյանըզ
 տուրուպ առւ'ա էաինիզ . զիրա օլ վազթըն նէ
 34 զէման կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Նիճէ քի զուր-
 պէթէ կիտէն պիր առէմ խանէսինի պրագարագ ,
 գուլլարընա իշլէրինին իտարէսինի , վէ հէր քեսէ
 քէնտի իշինի թախսիս էաիպ' գափուճույա տախի
 35 սւյանըզ տուրմասընը թէնպիհ էաէր : Իմտի սւյա-
 նըզ աուրունըզ . զիրա խանէ սահիպինին նէ զէ-
 ման' ազշամ եա կէճէ եարըսը եա խօրօս էօթ-
 տիւյիւնտէ եա սապահլայըն կէլէճէյինի պիլմէզսի-
 36 նիզ : Օլմայա քի անօրզըն կէլիպ սիզի սւյգուաա
 37 պուլա : Վէ սիզէ սէզլէտիսիմ' շէյլէրի ճիւմլէյէ
 սէզլէրիմ' Ույանըզ տուրընըզ :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ Ֆըսճ վէ ֆէթիր պայա՛նէ իքի կիւն սօկրա
 վուգու' պուլմագ իւզրէ իքէն' պաշ քեահինլէր իլէ
 'իլլէմա անը հիլէ իլէ թութուպ գաթլ էթմէյէ
 2 Ֆուրսաթ արարլար իտի : Ֆագաթ' խալզ արա-
 սընտա վէլվէլէ օլմամագ իշիւն պոյրամտա օլմասըն'
 տէտիլէր :
 3 Վէ Յիսուս Բեթանիաա , ճիւզամըր Ամինըն
 խանէսինտէ օլուպ ոօֆրատա օթուրսուր իքէն է-
 լինտէ պիր շիշէ զիզըյմէթ խալիս նարտին եազը
 օլարագ պիր գարը կէլաի . վէ շիշէյի գըրըպ' անըն
 4 պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ : Վէ պա'զը քիմէլէր
 տէրունլէրինտէն կիւճէնիպ' Պու եաղ նի՛ջիւն իս-
 5 րաֆ օլունտու . Ջիրա պու էալ իւշ եիւզ տինար-
 տան զիյաաէյէ սաթըլըպ . Կըյօթի Ֆագիլլէրէ վէ-

- ընկէ պիլիբի իտի՝ աւելբէք մերգուսմէյէ թա՛ղիր էթ-
- 6 տիլէր: Լաքին Յիսուս՝ Պրտգընըզ, նի՛չիւն ահը
պիհաւզուր էտիյօրսընըզ. պանա կիւզէլ պիր իշ
- 7 իշլէտի: Զիրա ֆագիրլէր տա՛րմա սիզին իլէ պե-
րապեր պուլունուպ՝ իսթէտիյինիզ վագըթ անլէրէ
էյիլիք էտէ պիլիբսինիզ. պմմա պէն տա՛րմա սիզին
- 8 իլէ պերապեր աւելի իմ: Մերգուսմէ էլինտէն կէլ-
տիյինի իճրա էտերէք ճէտէտիմի տէֆն օլունմասը
- 9 իչիւն էվվէլճէ մէս՛ հէթտի: Հագիգաթէն սիզէ
տերիմ՝ քի՛ պու պէշարէթ պիւթիւն տիւնհանըն
հեր ներէսինտէ վա՛ղ օլունուրաք, պու իսթոււնըն
էթտիյի տախի թիզքեարը իչիւն ըիվպէթ օլունա-
ճագ տըր՝ տէտի:
- 10 Վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլուն խախրիօթի Յուգա
պաշ քեասհինլէրէ անը թէսլիմ էթմէք իւզրէ եան-
- 11 լարընա կիթտի: Անլէր տախի պունու իշիթտիքտէ,
ոէվինէրէք անա ագչէ վերմէյի վա՛տ էթտիլէր. օ
տախի անը թէսլիմ էթմէյէ ույղուն պիր վագըթ
արար իտի:
- 12 Վէ ֆէթիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ, եա՛նի
ֆըս՛ գուրպանընը զէպ՛ հէթտիքլէրի զէման,
շայիրտլէրի անա՛ ֆըս՛ թա՛ամընը եէմէք իչիւն
նէ՛րէտէ իսթէրսին քի կիտիպ սանա հագըրլայայլըմ՝
- 13 տէտիլէր: Վէ շայիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտերիպ
անլէրէ՛ Շէհրէ կիտինիզ, վէ պիր տէսթի սու կէօ-
թիւրէն պիր ատէմ սիզէ բասթ կէլէճէք. անըն
- 14 արտընճա կիտիպ, Ներէյէ կիրերսէ, իանէ սահի-
պինէ տէյինիզ քի՛ Մու՛ալիմ՝ Շայիրտլէրիմ իլէ
պերապեր ֆըս՛ը եէյէճէյիմ՝ օաա նէ՛րէտէ տիր՝
- 15 տէյօր: Օ տախի սիզէ տէօշնմիշ, հագըր, պիր

- պէտքիւք ի ֆեզգանի օտա կէօսթերեճէք. պիզէ
 16 օրատա հազրբ էտինիզ՝ տէտի: Աէ շայիրա-
 լէրի շբբայ շէհրէ կիթտիքլէրինտէ, անըն քէն-
 տիլէրէ տէտիյի կիպի պուլմաղլէ Փբասը հազրբլա-
 տըլար:
- 17 Օ տախի ազշամ՝ օլտրգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
 18 բապէր կէլտի: Աէ անլէր սօֆրատա օթուրուպ
 թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս՝ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
 բիմ՝ քի՛ սիզտէն պիրի, եա՛նի պէնիմ՝ իլէ թա՛ամ
- 19 էտէն՝ պէնի էլէ վէրեճէք տիր՝ տէտի: Անլէր տախի
 միւքէտտէր օլմաղա վէ պիրէր պիրէր անա՝ Պէ՛ն
 մի իմ, վէ պաշգասը՝ Պէ՛ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշ-
 20 լատըլար: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Օն իքիլէր-
 տէն պիրի, եա՛նի պէնիմ՝ իլէ սասանա ելի՛նի պա-
 21 թըրան տըր. Ագա՛տ իպն իւլ ինսան քէնտի
 հագգընտա ետղըմըշ օլտըղը իւզրէ կիտէր. լաքին
 վա՛յ օլ ատէմէ քի՛ անըն էլիլէ իպն իւլ ինսան
 էլէ վէրիիր. օլ ատէմ՝ տօղմամըշ օլտա իտի,
 քէնտիտինէ իպըլը օլուր իտի՛ տէտի:
- 22 Աէ անլէր թա՛ամ էտէր իքէն՝ Յիսուս էքմէք
 ալտը վէ պէրէքէթ տու՛ասը օգուտըգտան սօկրա
 փարէլէտի, վէ անլէրէ վէրիպ՝ Ալընըզ, [էէյինիզ.]
- 23 պու պէնիմ՝ ճէսէտիմ՝ տիր՝ տէտի. Աէ քետտէյի
 ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօկրա, անլէրէ վէրտի.
- 24 ճիւմլէսի տախի անտէն իչտիլէր: Աէ անլէրէ՝ Պու
 պէնիմ գանըմ, եա՛նի չօգ քիմնէլէր իչիւն տէօ-
- 25 քիւլէն եէնի՛ ահտըն Գանը տըր: Հագիգաթէն սիզէ
 տէրիմ՝ քի՛ թա անը Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ
 թտզէ օլարագ իչէճէյիմ՝ կիւնէ տէյին, արթըգ
 ասմանըն մահասընտան իչմէյէճէյիմ՝ տէտի:

- 26 Պա՛տէհոու անլէր իւսհի օգույսուպ՝ Չէյթուէն տա-
զընա չըգարլար :
- 27 Վէ Յիսուս անլէրէ՛ ճիւմլէնիզ պու կէճէ պե-
նիմ՝ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ, դիրա՛ Չօպանը
վուրաճաղըմ՝ վէ գոյունլար տաղըլաճագ տըր՝
- 28 տէյիւ եագըլմըչ տըր : Լաքին պէն գըյամ էթ-
տիքանն ոսկրա սիզտէն էվվէլ Գալիլիայա կիտէ-
- 29 ճէյիմ՝ տէտի : Վէ Պետրոս անա՛ էյէր ճիւմլէսի
30 սիւրչսէլէր պիլէ պէն սիւրչմէմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս
անա՛ Հագիգաթէն սանա տերիմ՝ քի՛ պու կիւն,
հէմանն պու կէճէ խօրօս իքի քերրէ էօթմէզտէն
էվվէլ, սէն պէնի իւչ քերրէ ինքետար էտէճէքսին՝
- 31 տէտի : Օ տախի՛ էյէր պանա սէնին իլէ պերապեր
էօլմէք լազըմ կէլտէ պիլէ, սէնի ապա ինքետար
էթմէմ՝ տէյէրէք թէ՛քիա էյլէտի . քեզալիք ճիւմ-
լէսի տախի պէջլէ տէտիլէր :
- 32 Վէ Գեթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլտիքլէ-
րինտէ, շալիրալէրինէ՛ Պէն տու՛ա էտինճէյէ տէյին
- 33 սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի : Վէ Պետրոս վէ
Յակորոս իլէ Յովհաննէսի պերապեր ալըպ՝ հայրան
- 34 վէ մահգուէն օլմաղա պաշլատը : Վէ անլէրէ՛ ճա-
նըմ էօլիւմ՝ տերէճէսինէ միւքէտտէր տիր . պու-
- 35 ըատա գալըպ, ույանըգ տուրընըզ՝ տէտի : Վէ պիր
ազ իլէրի վարըպ եերէ գափանտը . վէ էյէր միւմ-
քին իոէ քէնտիսինտէն պու սա՛աթ կէչսին տէյիւ
- 36 տու՛ա էտերէք տէտի քի, Ապպա, Փէտեր, սէնին
'ինտինտէ հէր շէյ՝ միւմքին տիր . պու քետսէյի
պէնտէն կէչիր . Լաքին պէնիմ իթէտիյիմ՝ տէյիլ,
- 37 տանճագ սէնին ի-Ռի-րի-նի օլտուն : Վէ կէլիպ անլէրի
ույգուտա պուլմաղլէ, Պետրոսա՛ էյ Սեման, ու-

- յճւոյր մը ոքն . պիր սա՛աթ ուշանըգ տուրա՛մա-
 38 տըն մը : Իղվայա տիւշմէմէք իչիւն ուշանըգ տու-
 րուպ տու՛ա էտինիզ . վագա՛ա ըուհ հազըր , ամմա
 39 թէն զա՛իֆ տիր՝ տէտի : Աէ թէքբար կիտիպ՝ հէ-
 40 ման օ սեօգիւ սեջլէյերէք տու՛ա էյլէտի : Աէ
 'ազաէթ էտիպ՝ եինէ անլէրի ույգուտա պուլտու ,
 զիրա կեօզլէրի ազըրլաշմըշ իտի , վէ անա նէ ճէ-
 41 վապ վէրէճէքլէրինի պիլմէզլէր իտի : Աէ իւչիւնճիւ-
 քերրէ կելիպ անլէրէ՝ Արթըգ ույույուպ իսթիրա-
 հաթ էտինիզ . քիֆայէթ էտեր , սա՛աթ կելտի .
 իշթէ Իպն իւլ ինսան կիւնասքեարլարըն էլինէ
 42 թէտիմ՝ օլունույօր : Գալգընըզ կիտէլիմ . իշթէ
 պէնի էլէ վէրէն եագլաշտը՝ տէտի :
 43 Աէ օ տասա սեօյլէր իքէն , տեր՝ ազապ օն իքի-
 լէրտէն պիրի օլան Յուդա , պաշ քեահինլէր իլէ
 'իւլէմա վէ իիթիյարլար թարաֆընտոն՝ գըլըճը
 վէ սօփալը վաֆիր իալգ անըն իլէ պերապեր օլա-
 44 բագ , կելտի : Աէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ
 վէրիպ՝ Քիմի էօփեր իսէմ՝ օ աըր , անը թուլթընըզ
 45 վէ տիգգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմիշ իտի : Աէ
 կելտիյինտէ անա հէման եագլաշտըպ՝ Բապպի , Բապ-
 46 պի , տէյերէք անը էօփտիւ : Անլէր տախի անըն
 47 իւզէրինէ էլլէրինի սալըպ թուլթտըլար : Աէ հազըր
 պուլունանլարտան պիրի գըլըճընը չէքիպ վէ քեա-
 հին ի ա՛զամըն պէնտէսինէ վուրուպ գուլազընը
 48 քէտտի : Աէ Յիտու անլէրէ իիթապէն՝ Պէնի
 թուլթմագ իչիւն հարամի՞ իւզէրինէ կելիր կիպի մի
 49 գըլըճըր վէ սօփալը չըգաընըգ : Հեր կիւն հէքէլտէ
 թա՛լիմ էտերէք եանընըգտա պուլունուր իտիմ՝
 վէ պէնի թուլթմաաընըգ . ամմա քիթապլար իթ-

- 50 մնամ՝ օլուհմազ կերէք տիր՝ տէտի: Օլ վազըթ
- 51 ճիւմլէսի անը պրագըպ գաչտըլար: Վէ անըն արտը
որբա չըպլազ ճէսէտի իւզէրինէ քէթէն պէզի սա-
րընմըչ պիր նէվճիվան կիտիյօր իքէն, եխիթլէր
- 52 անը թութտըլար. Օ տախի քէթէն պէզինի պրա-
գըպ անլէրտէն չըպլազ գաչտը:
- 53 Վէ Յիսուսը քեահին ի ա՛ղամըն հուզուրընա
կէօթիւրտիլէր. վէ պուհուհն եանընա ճիւմլէ պաշ
քահինլէր իլէ իթիյարլար վէ 'իւլէմա ճէմ' օլտը-
- 54 լար: Վէ Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա՛ղամըն
հազլուարընն իչէրիսինէտէք անըն արտընճա կիտիպ
խըամէթքեարլար իլէ պերապէր օթուրարագ աթէչ
- 55 եանընտա ըորնրյօր իտի: Վէ պաշ քեահինլէր
իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիտի Յիսուսըն գաթլի ի-
չիւն 'ալէյհինէ շէհատէթ արատըլար իսէ տէ,
- 56 պուլամատըլար: Ջիրտ անըն 'ալէյհինտէ նիչէ
քիմնէլէր եալան շէհատէթ էթաիլէր իսէ տէ, շէ-
հատէթլէրի պիրիպիրինէ մուվաֆըզ տէյիլ իտի:
- 57 Վէ պա՛գըլարը գապըպ 'ալէյհինտէ եալան շէհա-
- 58 տէթ էտէրէք, Պու ատէմին՝ էլ իլէ եափըլմըչ շու-
հէյքէլի երգըպ, իւչ կիւնտէ՝ էլ իլէ եափըլմամըչ
պիր զայրիսինի պինա էտէճէյիմ՝ տէտիյինի իչիթ-
- 59 տիք՝ տէտիլէր: Վէ պու վէճհլէ տախի շէհատէթ-
- 60 լէրի պիրիպիրինէ մուվաֆըզ տէյիլ իտի: Վէ
քեահին ի ա՛ղամ օրթատա այաղա գապըպ Յի-
սուսա՝ Հիչ պիր ճէվապ վերմէ՞զ մի սին. պուհլար
սէնին 'ալէյհինտէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէյիւ-
- 61 սու՛ալ էթտի: Օ տախի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիչ
պիր ճէվապ վերմէմէսիլէ, քեահին ի ա՛ղամ թէք-
րար՝ Մէսիհ իպն իւլ Միւպարէք սէ՞ն մի սին՝ տէ-

- 62 յիւ անա սու՛ալ էթտի : Յիսուս տախի՛ Պէն իմ՛,
 վէ իպն իւլ ինսանը Գուարէթին սազընտա օթու-
 րուր, վէ կէջիւն պուլութլարը իլէ կէլիր կէօրէ-
- 63 ճէքսինիզ՝ տէտի : Իմտի քեաճին ի ա՛զամ՝ քէնտի
 եսվապընը երթըպ՝ Արթըզ պիզէ շաճիտլէր նէ՞
- 64 լսզըմ՝ Քիւֆրիւնիւ իշխթտինիզ . սիզէ նա՞սըլ
 կէօրիւնիւր՝ տէտի . անլէրին ճիւմլէսի տախի՛ Էօ-
 լիւմէ միւսթաճազգ տըր՝ տէյիւ անը ճիւքմ՝ էթ-
 տիլէր :
- 65 Վէ պա՛զըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ ,
 վէ եիւզիւնիւ եօթիւպ՝ անա եոււմբուզ վուրարազ ,
 Փէյղամպերլիք էյլէ՛ տէմէյէ պաշլատըլար . խըտ-
 մէթքեարլար տախի անա սիլլէ վուրտըլար :
- 66 Վէ Պեարոս աշաղըտա ճալլուտա իքէն , քեա-
- 67 ճին ի ա՛զամըն ճարիյէլէրինտէն պիրի կէլիպ , Պեա-
 րոսը ըսընըր կէօրտիւյիւնտէ անա պազըպ՝ Սէն
 տախի Նապարէթլի Յիսուս իլէ պերապէր իտին՝
- 68 տէտի : Լաքին օ՛ Նէ սեզլէտիյիկի պիլմէմ՝ վէ անյ-
 լամամ՝ տէյերէք , ինքեար էթտի . վէ աըլարըյա
- 69 տէճիղէ չըգտըգտա՝ խօրոս եթտիւ : Վէ ճարիյէ
 եինէ անը կէօրմէքլէ , օրատտ տուրանլարա՝ Պու-
- 70 անլէրտէն տիր՝ տէմէյէ պաշլատը : Օ տախի թէք-
 րար ինքեար էթտի : Վէ պիր միւտտէթ սօնրա ,
 եինէ օրատտ տուրանլար Պեարոսա՝ Սաճիճէն ան-
 լէրտէն սին , դիրա Գապիւեպը սըն վէ սեզլէյիշինի
- 71 պէնիզէյօր՝ տէտիլէր : Օ իսէ՛ Պու տէտիյինիզ ա-
 տէմի թանըմամ՝ տէյերէք պէա սու՛ա վէ եէմին
- 72 էթմէյէ պաշլատը : Վէ կըինճի քերրէ խօրոս եօթ-
 տիւ . վէ Պեարոս Յիսուսըն քէնտինէ՛ խօրոս իքի
 քերրէ . եօթմէղտէն սէն պէնի իւշ քերրէ ինքեար

էտէճէքոն՝ տէտիյի սեօղիւ խաթրընա կէթիրմէքլէ,
աղլամազա պաշլատը :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ սապահ օլաբըր կիպի, պաշ քեահինլէր, իւ-
թիյարլար զէ 'իւլէմա իլէ' զէ պիւթիւն միլլէթ մէճ-
լիսի միւշազէրէ էտիպ' Յիսուսը պաղլատըգտան
սօնրա կէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէսլիմ' էթտիլէր :
- 2 Վէ Պիղատոս անա՝ Նէհուտիլէրին մէլիյի սէ՞ն մի
սին՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի . օ տտիի տնա ճէվապէն՝
- 3 Սէջլէտիյի կիպի տիր՝ տէտի : Վէ պաշ քեահին-
լէր անը չօգ շէյլէրտէն սօլայը իթթիհամ' էթտիք-
- 4 լէրինտէ, Նինէ Պիղատոս անա սու՛ալ էտէրէք՝
Հիչ պիր ճէվապ զէրմէ՞զ մի սին . պազ, 'ալէյհինտէ
նէ գատար շէյլէր շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի :
- 5 Վէ Յիսուս արթըգ հիչ պիր ճէվապ զէրմէմէքլէ՝
Պիղատոս թէ՛ աճճիւպ էթտի :
- 6 Վէ հէր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիքլէրի
- 7 պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի : Վէ իթիլալ
էանատընաա գաթլ Ֆի'իլինտէ պուլունուպ, Ֆիթնէ
չըգարան ըէֆիգլէրի իլէ պերապեր մահպուս օլան
- 8 Քարարբա նամինտա պիր քիմնէ վար իտի : Վէ
խազ պաղըբըպ՝ քէնտիլէրէ օլան 'ատէթինին իճ-
րասընտա պուլունմատընը թալէպ էթմէյէ պաշ-
- 9 լատը : Վէ Պիղատոս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիղին իչիւն
Նէհուտիլէրին մէլիյինի սալը վէրմէմի իթթէ՞ր մի
- 10 սինիզ՝ տէտի . Ջիրա պաշ քեահինլէրին անը հա-
սէտտէն նաշի թէսլիմ' էթտիքլէրինի պիլիր իտի :
- 11 Լաքին պաշ քեահինլէր անըն եհրինէ քէնտիլէրի

- 12 Իչիւն Բարաբբայը սալը վերմէսինի Բալեպ երևի + Ի-պէ
 անկէրէ ճէվապէն՝ Էջլէ իսէ ԵէՏուտիլէրին մէլիյի
 տէտիյինիզ քիմնէյէ նէ՞ Եսփմամը իթէրսինիզ՝
 13 տէտի : Անլէր տաիի՝ Անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ թէք-
 14 րար նիտա էթտիլէր : Լաքին Պիղատոս անկէրէ՝ Ես
 նէ՞ քէթիւլիւք իլլէմիլ տիր՝ տէտի իսէ տէ , ան-
 15 էր՝ Անը սալպ էթ՝ տէյէրէք տաՏա զիյատէ նիտա
 էյլէտիլէր : Վէ Պիղատոս խալգը խօշնուտ էթմէք
 իթէմէքլէ , անկէր Իչիւն Բարաբբայը սալը վէրտի ,
 վէ Յիսուսը տէօյտիւքտէն սօկրա՝ սալպ օլունմուգ
 Իչիւն թէսլիմ՝ էթտի :
 16 Վէ 'ասքերլէր անը տիվան մաՏալի օլան Տավլու
 Իչէրիսինէ կէթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ ճէմ՝
 17 էթտիլէր : Վէ անա էրղավանի խիլ'աթ կիյտիրտի-
 18 տըլար : Վէ՛ Սէլամ սանա , էյ ԵէՏուտիլէրին մէ-
 լիյի , Դէյերէ՛ անը սէլտմլամաղա պաշլատըլար :
 19 Վէ գամըլլէ անըն պաշընա . վսւրուպ՝ իւզէրինէ
 թիւքիւրիւրլէր , վէ տիզ չէօքիւպ անա թէմէննա
 20 Ետէրլէր իտի : Վէ անը իթթիՏա էթտիքտէն սօկ-
 րա , իւզէրինտէն էրղավանի խիլ'աթը չըգարըպ՝ ա-
 նա . քէնտի էլպիսէսինի կիյտիրտիլէր , վէ խաչա կէր-
 մէք Իչիւն տըլարըյա կէթիւրտիլէր :
 21 Վէ Իաքէնտէր իլէ ԲուՓօորն փէտէրի Աիմոն
 նամընտա Գիբէնէլի պիր քիմնէ թարլատտան կէլիպ
 կէչէր իքէն , պուսու անըն խաչընը թաշըմաղա իճ-
 22 պար էթտիլէր : Վէ անը Գաֆա Եէրի թէրճէմէ
 օլունան Գողգոթա նամ մաՏալէ կէթիւրտիւքլէ-
 23 րինտէ , Անա իչմէյէ միւրր ի սաֆի իլէ գարըլմըլ

- 24 շէրապ վերտիլէր, ամմա գապուլ էթմէտի: վէ
անը խաչա կերտիքտէն սոկրա, հեր քէսին հիսսէսի
Տա'լեմ օլմագ իւզրէ գուր'ա աթարագ էլպիսէսինի
- 25 Թագսիմ էթտիլէր: վէ անը խաչա կերտիքլէրի
26 վագըթ սա'աթ իւչ իտի: վէ անըն ճիւրմ' եաֆ-
թասը՝ ԵՆՆՈՒՑԻԼԵՐԻՆ ՄԵԼԻՑԻ տէյիւ իւզէ-
- 27 ըինտէ եազըլմըչ իտի: վէ պիրի ոաղընտա վէ պի-
րի սօլընտա անըն իլէ պերապէր իքի հարամի խաչա
28 կերտիլէր: վէ՝ Միւճրիմլէր սըրասընտա 'ատտ
օլունտու՝ տէյիւ մուհարրէր օլան իթմամ օլունտու:
- 29 վէ եանընտան կէչէնլէր պաշլարընը սալլայըպ
անա քիւֆր էտէրէք՝ վա՛յ, հէյքէլի երգըպ իւչ
30 կիւնտէ պինա էտէն. ֆէնտիկի գուրթար վէ խաչ-
34 տան էն՝ տէրլէր իտի. ֆէզայիք պաշ քեահինլէր
իլէ 'իւլէմա քէնտի արալարընտա իսթիհզա էտէ-
րէք՝ Պաշգալարընը գուրթարտը, քէնտիսինի գուր-
- 32 Թարմաղա գատիր տէյիւ տիր. Իորսյէլին մէլիյի
Մէսիհ շիմտի խաչտան էնսին, պիզ տախի կէօրիւպ
ինանայրմ՝ տէրլէր իտի: Անըն իլէ պերապէր սալպ
օլունանլար տախի անա շէթմ՝ էտէրլէր իտի:
- 33 վէ սա'աթ ալթըյա կէլտիքտէ, Թա սա'աթ
սօգուզա գատար պիւթիւնն եեր իւզէրինտէ գա-
- 34 րանլըգ օլտու: վէ սա'աթ սօգուզտտ Յիսուս
եիւքոէք սէսլէ Փերեատ էտիպ՝ էլօի, էլօի, լամա
սապագթանի, եա'նի Թէրճէմէ օլունտըգտա՝ էյ
Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի նի՛չիւն Թէրք էթտին՝
- 35 տէտի: վէ օրատա տուրանլարըն պա՛զընը պունու
իշիթտիքտէ՝ իշիթէ Եղիպը չոգըրըյօր, տէտիլէր:
- 36 վէ պիրի սէյիրտիպ սիրքէ իլէ պիր սիւնկէր սօլ-
տուրտու, վէ պիր գամըչա Թագըպ՝ Պրագընըզ

- պագալըմ՝ Եղիա անը էնտիրմէյէ կելի՞ր մի՛ տէյէ-
րէք անա իշիրտի :
- 37 Վէ Յիսուս եիւքսէք սէսլէ Ֆէրեատ էտիպ թէս-
38 լիմ՝ ի ռուհ էթտի : Վէ հէյքէյին փերտէսի եօզա-
րբտան աշաղըյա գատար երթթըլըպ էքի շագգ
39 օլտու : Վէ գարշըսընտա աուրան եիւզ պաշը անըն
պէջլէ Ֆէրեատ էտիպ թէսլիմ՝ ի ռուհ էթտիյինի
կէօրաիւյիւնտէ՝ Հագիգաթէն պու տտէմ՝ իպն
40 Ուլլահ իտի՛ տէտի : Վէ ուզագտան նազար էտէն
նիսվան տտիի պուլուհուպ , արալարընտա Մէճ-
տէլի Մարիամ՝ վէ քիւչիւք Յակոբոս իլէ Յովսէսին
վալիտէսի Մարիամ՝ վէ Սալօմի տախի վար իտի .
41 Քէնտիսի Գալիլէատա իքէն տախի մերգումէլէր ա-
նըն արտընճա կիտիպ անա խըամէթ էտէրլէր իտի .
վէ անըն իլէ պերապէր Երուսաղէմէ չըգմըշ օլան
պաշգա չօգ նիսվան տախի վար իտի :
- 42 Վէ ագշամ՝ օլտըգտա , թէտարիք , եա՛նի սէպթ-
43 տէն էվվէլ օլան կիւն օլմաղլէ , Շուրա ա՛ղասըն-
տան օլուպ միւ՛թէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահա
մունթազըր պուլուհան Արիմաթիայը Յովսէփ կէ-
լիպ ճէսարէթլէ Պիղատոսըն եանընա կիրէրէք , Յի-
44 սուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի : Վէ Պիղատոս
անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընա թէ՛տճճիւպլէ
եիւզ պաշըյը չագըրըպ՝ Չօգտասն մը վէֆաթ էթ-
45 աի՛ տէյիւ անա սսւ՛ալ էթտի : Վէ եիւզ պաշը-
տան լս-հո՛՛ ի հալի ա՛կլամաղլէ , ճէսէտի Յովսէփէ
46 պաղըշլատը : Օ տախի քէթէն պէգի սաթըն ալա-
րագ , ճիսիսի էնտիրիպ անը օլ պէգէ սարտը , վէ
գայատա օյսւլմուշ պիր գապրա գօյուպ գապրըն
47 գափուսընա պիր թաշ եուվարլատը : Վէ Մէճ-

տելի Մարիամ իլէ Յովսեփին լաւորիտի Մարիամ
անքն գօնուլտողը եերէ պագըյօրլար իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ սեպթ կիւնիւ կէչտիքտէն սօկրա , Մէճտելի
Մարիամ վէ Յակոբսըն լաւորիտի Մարիամ իլէ
Ստլօմի կելիպ անա սիւրմէք իւզրէ , պէհարլար
2 պաթըն ալմըլ օլմալարըյլէ , Հաֆթանըն իլք կիւ-
նիւ , սապահլայըն կիւնէշ տողար իքէն գապրա
3 կէլտիլէր : Վէ պիրի պիրինէ՝ Գապըն գափուարն-
տան թաշը պիզէ քի՞մ եուվարլայաճագ տըր՝ տէյօր-
4 լար իտի , (վէ պագաըգլարընտա թաշը եուվար-
5 լանմըլ կէօրտիլէր ,) գիրա փէք պէյիւք իտի : Վէ
գապրա կիրտիքլէրինտէ , պէյազ լիպաս կիյմիշ
սաղ թարտֆտա օթուրուր պիր նէվճիվան կէօրմէ-
6 լէրիլէ հայրան օլտրլար : Օ տախի անլէրէ՝ Հսյրան
օլմայընըզ , սիզ սալպ օլուհմըլ Նազարէթլի Յի-
սուսը արայօրսընըզ . դըյամ էթտի , պուրատա
7 տէյիլ տիր , իշթէ անը գօտըգլարը եեր . Լաքին
սիզ կիտիպ , անքն շսյիրալէրի իլէ Պետրոսա՝ Օ
սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա վարաճագ , սիզէ տէտիյի
կիպի անը օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ տէյինիզ տէտի :
8 Վէ [սերի՛էն] գապրտան չըգըպ գաչտըլար , վէ քէն-
տիլէրինի թիթրէմէ վէ հայրէթ ալմագլէ գօրգու-
լարընտան հիշ պիր քիմնէյէ պիր շէյ սէյլէմէտիլէր :
9 Վէ Յիսուս հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ ,
սապահլայըն դըյամ էթտիքտէն սօկրա , էվվէլա՝
տէրուհինտէն ետտի ճիհն չըգարմըլ օլտողը Մէճ-
10 տելի Մարիամա կէօրիւնտիւ : Մէրգըւմէ տախի կի-

- տիպ մուգատտեմա անըն իլէ պերապէր օլանլարա ,
 եսս չէքիպ աղլամագատ օլտրգլարը հալտէ խապէր
- 11 վէրտի : Անլէր իսէ անըն տիրի օլուպ՝ պուհա կե-
 րիւնտիւլիւնիւ իշիթտիքլէրինտէ , ինանմատըլար :
- 12 Վէ պուհտան սօհրա անլէրին իքիսինէ , պիր քեցլէ
 եիւրիւլէրէք կիտէրլէր իքէն , պաշգա հէյ՝էթտէ կե-
 րիւնտիւ :
- 13 Անլէր տախի վարըպ՝ սա՛իրլէրէ խապէր
 վէրտիլէր խէ տէ , պուհլարա տախի ինանմատըլար :
- 14 Պա՛տէհու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրուրլար
 իքէն կեօրիւնիւպ , գըյամ՝ էթմիշ օլտրղընը կե-
 րէնլէրէ ինանմատըլարընտան տօլայը , իմանորը-
 ւըգլարը վէ գալպլէրինին զըլգէթի իշիւն անլէրի
 թէվպիի էլլէտի :
- 15 Վէ անլէրէ տէտի քի Պիւթիւն տիւնեպյա կի-
 տիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա՛ղ էաինիգ :
- 16 Իման էտիպ վաֆթիգ օլուհան խելտս պուլաճագ ,
 վէ իման էթմէյէն՝ ալէյհինէ հիւքմ՝ օլուհաճագ
- 17 տըր : Վէ իման էտէնլէր իլէ շու՝ ալամէթլէր պե-
 րապէր պուլուհաճագ , եա՛նի պէնիմ՝ իսիմլէ ճինն-
 լէր չըգարաճագլար , եէնի լիսանլար սեցլէյէճէքլէր :
- 18 Երլանլար թուլթաճագլար , վէ միւհլիք շէյ իշտէլէր
 տախի ապլա անլէրէ զարար վէրմէյէճէք . խապթա-
 ւար իւգլէրինէ էլլէրինի գոյաճագլար , անլէր տախի
 շիֆա պուլաճագ տըր :
- 19 Իմտի Բապպ անլէրէ սեցլէտիքտէն սօհրա , սե-
 մայա բէֆ՝ օլուհուպ՝ Ալլահըն սաղընտա ճիւլուս
- 20 էթտի : Անլէր տախի չըգըպ հէր եերտէ վա՛ղ է-
 աերլէր իտի , Բապպ տախի անլէր իլէ՝ ա՛միլ օլուպ՝
 պերապէր պուլուհան՝ ալամէթլէր վատթատըյլէ
 քէլամը իսպաթ էաէր իտի : Ամին :

